

En
Swenskt Officerares
Dag = Bok,

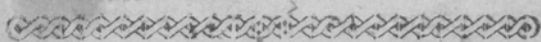
Hållen

Öfver en Resa,

Genom

Swerige, Ryssland, Pölen och
Preussen, År 1788.

(*De la Myle*)

A B O,

Tryckt i Grenskelliska Boktryckeriet.

År 1789.

Företal.

Författaren til efterföljande Resebeskrifning, har wisat mig den ynnest, at jag erhållit Des handskrift til genomläsande. Och som jag trodt, at ehuru den samma endast för enskildt nöje blifwit författad, likwål många läsare jemte mig skulle deraf wara roade; så har jag begårt och fått Herr Författarens tilstånd, at genom trycket göra den samma allmän: hwarwid jag sökt använda all flit och sorgfällighet.

Sörläggaren.

Dagbok öfwer en Resa

År 1788.

De hemliga driffjädtrar, som sätta så många Riken i rörelse; store tilrustningar, som göras öfwer allt; alle utsigter grundade i Staters hwålfningar och öden, lofwa en märkwärdig tidepunct: Et år, som, i den sednaste Esterwerldens Tideböcker, lärer upwäcka den wises förundran och upmärksamhet. Krigslågan, hwilken för lårt tid sedan utbrustit i Orienten, widgar sig småningom til de aflågsne Nordiske Själl, och til äfventyrs itänder hon hela Europa. De Krigande Magters skiliagtige afsigter, förenade med grundreglor, at bibehålla Politiske jämnwigten; någre enwåldige och ofante-

lige Colossers förswagande; Cabinetternes hemliga mått och steg; allt bådär en hastig hwälfning, owäntad i Systematiska Stats-kroppen. Den af Insigter och Kunskaper underbyggde Mannen ser långt ifrån dese hotande lustiken tildana sig. Emellan hopp och fruktan föreställer han sig tusende händelser, hwilkas verkställande beror på widtagne mått och steg, understödde af oswikelige grundsatser och erfarenhet, jämnväl ofta af en slump. Allt för mycket uttagne skuggor tyckas icke des mindre bortskymma för honom de föremål han trodde sig se på afstånd, och han finner sig fördjupad i owisshet om de förändrande upträden af tilkommande tidehvarf. På stora Werldens Skådespel äro alle verktyg i gång: det är icke, utan Fål, man wäntar något nytt, förundranswärdt: För hända, at Rikens öde innan kort uplöser denne hemliga och försträckeliga gåtan.

Detta företal är blott et tankespel, utan någon tillämpning til min dagbok: mit hufwud war upsyldt af Politiskt gräl, och jag ämnade skrifa en Dagbok. Jag war då twungen at skilja mig wid det förra, för at utan Stats-kloke Equationer upsätta den sednare. Min Läsare
läser

Lärer finna uti den samme händelser och äfventyr, hwilke wanligen tildraga sig på resor, dem man får uti Krigstider lof at göra, twungen och emot sin wilja, uti fiendtelige länder. En fördrifwen Legation kan icke wänta sig för mycket fjäs. Sluteligen skulle det icke ångra mig, at jag begynt mit företal något stort, om medelst wäntan af något owanligt jag kunde fåsta mine Läsares upmärksamhet at med tålmod genomgå min dagbok.

Länge och utan mit förwällande förfölgd af en twär och trög lycka, hade jag forskaffat mig Kongl. Maj:ts Aller-nådigste tilstånd, at för andra gången tråda uti Ryssk tjenst. Jag reste til Petersborg sidstledne April månad, och wid min ankomst gjordes mig förträffelige tilbud; men med de wilkor, at aldeles lemna mitt Fädernesland, och blifwa Ryssk undersåe. Född af en Swensk Far, ansåg jag mig såsom laglig undersåte af Sverige, och trodde min första skyldighet wara, at upoffra mit lif och mine krafter til des tjenst, jänwål den tid, då inga oroligheter hade kunnat wäntas emellan bägge Riken; Ja, då de fördelar mig lofwades i Ryssland, icke kunde

förenas med mine förpligtelser som Svensk undersåte, yppade jag fritt, at de icke kunde af mig antagas. Imedlertid spriddes ryktet kring hela Staden, at Kongungen i Sverige gjorde store Krigs-Ryktningar emot Ryssland; detta öfres dageligen, och jag önskade med det snaraste kunna få lemna Ryssland. Svenske Ministern härstädes Herr Baron och Commendeuren von Nolcken blef här om underrättad; och då jag ämnat taga Sjövägen til Helsingfors, öfvertalte han mig at taga min kosa til lands, och öfverföra til Kongl. Maj:ts depecher, uti hwilke han på det nogaste upgifvit, enligt en Ryss Flott-Officers förteckning, styrkan af Rysska Flottan, til tjugusju Segel Rang- och Linie-Skepp, utom Fregatter; jämnväl af försvars-werket til lands. Jag reste då den 11 Junii om qvällen från Petersborg. Den 18. ankom jag til Haga, hvaräst hans Kongl. Maj:ts upptog mig ganska nådigt, och sedan jag lemnat til honom en tillförlitelig Rapport om Rysska Land- och Sjömagten, med de resourser hwilka där woro at tilltagas; jämte den undanfngt Kåjsarinnan lofwat betjena sig utaf, om Kongungen i Sverige begynte något offensivt

fivt krig emot henne; tacktes Hans Maj:t
 försäkra mig, at hon gifwit första anled-
 ningen, och at Han af osvikelige Allian-
 cer och fonder wore understödd. Här-
 på frågade Han mig, om jag ännu wo-
 re i Ryss tjenst engagerad? och på mit
 underdåniga swar, at jag på erhållen
 Kongl. Maj:ts ytterligare Allernådigste
 Permission begifwit mig til Petersborg,
 och där fått löften om stora fördelar; men
 då de willkor, med hwilka de blifwit
 mig tilbudne, icke kunnat förenas med
 den pligt, jag mit Fädernesland war
 skyldig, besynnerligen då ryktet om ofred
 emellan bägge Riken ansenligen tiltagit,
 jag hållit föremin skyldighet wara, at resa
 tilbakas til mitt Fädernesland, och o-
 agtadt alla de förbindelser mig kunnat
 qwar hålla i Ryssland, lemna alt, samt
 säkta för Konung och Rike tacktes härpå, för
 at ersätta mig de fördelar jag afflagit,
 Hans Kongl. Maj:t i nåder utåmna
 mig til Capitaine wid Kongl. Lif-Dra-
 gonerne, och at wara Des Ordonnance
 från Regimentet under hela kriget; mig
 lemnades en summa penningar för mine
 rese-omkostnader, och jag erhöll Hög Be-
 fallning at följa med Konungen uti des
 suite til Finland: men då jag i under-

dånighet annålt, at jag warit nödsakad at skingra mit Equipage för at förse mig med nödige resepenningar på min resa til Ryßland, och för at nu til förestående Campagne sätta mig någorlunda i stånd, fordrades, at jag reste några dagar förut at laga allt i ordning, erhöll jag nådigt tillstånd, och begaf jag mig från Stockholm den 22. Junii. Den 25. därpå följande ankom til Åbo, och sedan jag i största hast skaffat mig det nödvändigaste, reste jag til min Far och mine Slägtningar at hopsamla mitt lilla strögods. Ifrån Åbo had jag för nämnde orsaker tagit wägen öfwer Kautua Bruf och Tavastehus til Helsingfors, en wäg af Syratiotre starka Svenska mil. Den 2. Julii om aftonen ankom til sidstnämnde Stad. Jag rapporterade mig genast hos mine Höga Förmån, hwilke ganska wäl uptogo mig. De få dagar jag tilbragte där, war jag et kånstofullt witne til den nit som upeldade Office-rares och Soldaters hog til Konungens och Rikets tjenst. Arméen öktes dageligen genom nya tilstötande Troupper; åndteligen allt lifwades af det alfwarsamma och manliga skick, som characteriserar hjeltar, då de, på gifwen anledning,
och

och på wigtige skäl gå modigt åstad at fäkta för sit Fäderneslands heder och bästa.

Den 6. Julii.

Klockan 1. efter middagen blef jag af Herr General Majoren och Com-mendeuren Toll tilspord, om jag kunde wara färdig innom twänne timmar för at afresa til Petersborg, med depecher til Herr Baron von Nolcken; och då jag denne fråga bejakat, tillade Generalen, at så snart jag wore färdig, borde jag infinna mig hos Kongl. Maj:t på Hans Fartyg. Sedan jag användt en half timme til mine små tilrustningar, for jag om bord på Fregatten Amphion, och fick genast företräde hos Kongl. Maj:t. Han behagade då först fråga mig: om jag wid nuwarande Krigiske omständigheter wågade resa til Ryssland? och då jag i underdånighet swarat: ja, jag är färdig Ers Majestät, lemnades mig af Kongl. Secreteraren Herr Asp depecher, Courier-bricka och resepenningar, men af Konungen Sjelf et hand-bref til General Michelson, med tillönskan af en lyckelig resa. Föreställande mig wådligheten af min resa, befalte min

bejening at resa hem med mitt bagage; i det fall jag inom 14 dar icke komme tilbakars, då jag wore såld. Detta hände ock sedan; ty då Konungen sielf i 5. weckor icke feck den ringaste kunskap om mig och mitt equipage blifwit bångadt, sorgde mine Slägtingar mig såsom olyckligt offer för Fiendens hämd. Klockan 3. efter middagen lemnade jag Helsingfors. Under starkaste slånget stjelpste jag tvåanne gånger med min Chaise, utan at skada mig det minsta. Klockan 1. efter midnatten kom til Lill-Abborfors, och ämnade upvakta Sfwerste Kammar-Junkfaren Herr Baron Armfelt; men då det sades mig, at han nyss lagt sig, talte jag någre ögnablick med Kammar-Junkfaren och Capitainen Tavast, min wän, och straxt därpå fortsatte min resa.

Den 7. Julii.

Klockan 5. om morgonen, En och en half mil ifrån gräntsen, mötte jag Herr Lieutenant Ugglä, hwilken, afskickad til Baron v. Nolcken som Courier, nu återkom från Petersborg; Redan en half mil från gräntsen fann jag detacherade Poster af Sfwerste-Lieutenanten von Benkendorffs Jägare Batail-

taillon, hwilke på ömse sidor om lands-
vägen woro utsatte på et afstånd af två
och en half mil. Den sidste Jägaren
qwarhöll mig på Öfwerste-Lieutenantens
befallning, som wille hafwa det nöjet at
frukostera med mig. Caffe, win och stek-
te kyllingar serverades, så at jag icke
med fog kunde wara misnögd med mit
fångslände, som ej warade längre än
frukosten. Sedan jag tagit af Öfwerste-
Lieutenanten, min gamla wän, et ömt
afsked, förde jag åter så mycket på, som
mine swaga Skjuts-hästar tålde. Mid-
dags tiden kom jag til Fredricshamn.
Denne Stad war ännu ej satt uti til-
räkligt försvarsstånd; ty wallarne befä-
stades då först genom nya Pallisader; in-
ga Canoner syntes, och besättningen war
icke synnerligen talrik. Då jag för at
få Passet underskriswit och ordres til
Courier-hästars uttagande, stadnat, kom-
mo flere Ryske Soldater och Under-Offi-
cerare ikring mig, och frågade mig gan-
ska wänligen och höfligt, om det werkeli-
gen skulle blifwa Krig utaf emellan dem
och Swenskarne, hwilke de alt för ogär-
na wille slå med, anseende dem som si-
ne wänner och Brannar. J tanka at lem-
na Konungen Bref til General Michels-
son

son åt Prince Labanoff, gick jag til honom; men blef ej litet förundrad at finna Generalen Grefve Rasoumofsky, såsom Öfver-Befälhafware på orten. Han igenkände mig; tog mig ganska väl emot, och lofwade bestyra om nämnde Bref med det skyndsammaste. Om jag icke fruktat at jag kunnat gå miste om Baron v. Nolcken, hwilken Konungen stelf trodde wara på återresan, hade jag gärna tagit wägen åt Willmanstrand, för at egenhändig öfwerlemnna til General Michelson Kongens bref; men nu war icke et ögnablick at försumma, för mine wigtige depechers skuld. Efter tvånnio timmars drögsål gick jag forfatta min resa. I Fredricshamn war wid min genomresa en Bataillon, omkring femhundra man, af Prince Labanoffs Regimente; den andra söga talrikare, bestående af sex Compagnier, mötte mig på wägen; liksåledes et Compagnie Artillerie med tio Canoner af Bombardier Regimentet, wid hwilket jag tjent i fem års tid. Officerarne och underbefalet kände mig igen, och sågnade sig icke litet, at se mig: men beklagade at de skulle slå emot oss. Annu stötte jag på någre små Infanterie detachement, al-

lesamman omkring åtta hundra man. Alle öppnade de för mig, drogo Artilleriet och Bagaget å sido, för at icke hindra mig uti min fart, och bemötte mig ganska höfligt. Alle skjutschästar och elafwäg wällade at jag ej förr än klockan ellefwa kunde hinna til Wiborg, hwilken Stad ännu mindre war bewarad, emedan där endast woro fyrahundra man Invalider i besättning. Länets Gouverneur Herr General-Lieutenant von Gützell, som blifwit underrättad om min ankomst, böd mig til sig, för at uti twänne timars tid göra mig swära förbräelser öfwer mine landmans upförande wid Nysslott. Han stöt därmed, at tilstå, det han fruktat Öfwerste Kammar-Junkaren Herr Baron Armfelts honom gjorde invitation, at onsdagen därpå upwakta Konungen i Lovisa, woro blott en sin anläggning at försäkra sig om deß och General Michelssons personer. Andteligen sedan jag sluppit detta pinliga förhör och blifwit affärdad, reste jag därifrån i sällskap med Majoren v. Krüdner, hwilken gaf mig rum i sin Calesche, där jag, nedbäddad i mjuka sängkläder och insöfd uti en angenäm hwila, för någre timmar, saknade den för-

förtret lata hästar och svåra vägar mig förorsakat. Emedlerid war en Tyss Fältför nog Christligt sinnad at uthärda rågn och swår wäderlet i min Chaise.

Den 8. Julii.

Utta mil från Petersborg wid et ombyte, fann jag Resansse Infanterie Regimentet, bestående af mera än Citusen- de man, uti läger, commenderadt af Prince Wolkonsky. Under det hästarne förespändes, geswo åtskillige Officerare af Regimentet sig i samtal med mig, och då de trodde mig öfverföra til Petersborgske Hofwet fördelagtige freds wilker, önskade de mig wid min afresa all lycka och framgång. Någre mil längre fram mötte jag fyra Grenadier Compagnier, och förde fram emellan femhundra man Cossaker, som lågrat sig å ömse sidor om vägen: Två mil ifrån Petersborg stötte jag på Stor-Furstens Cuirassier Regimente, hwilka upbrutit och började tåga ännu närmare, Lif-Grenadier och Norviske Regimentet, med et Compagnie Artillerie af fyra omnämnde Regimente, alle ämnade at Finnska Gränsen. Ingen lade mig något hinder i vägen, utom hästar och wägel-

la-

laget, och jag ankom om aftenen til Baron von Nolckens Logis i Petersburg. Sant är, at jag väckte öfver alt Folkets upmärksamhet och nyfikenhet. Herr Baronen, min och min bros oföränderliga gynnare, emottog mig med största ynnest, och lät mig finna i desß hus alle de beqwämligheter, min lilla warelse kunnat önska siä. Desß Fru Grefwinnan, et wärdigt Fruntimmer, prydd med alle Könets fördelar, och af de sällsyntaste egen-skaper och förtienster, bemötte mig ganska nådigt. Et utwaldt sällskap, godt bord och all möjelig förplågning, bragte mig at snart glömma det lilla omak resan förorsakat mig, och at med större lugn kunna umbära mine öfrige gynnares och wänners främwaro i Staden. Sluteligen war jag altför nögd med min Civil arrest uti Baron v. Nolckens hus, hwilket i alla andra tider kunnat af mig anses för et Paradis, om icke, uti närwarande Krigiske omständigheter, bedröfwelige uudderrättelser, oangenåme händelser och en bekymmersam oro skingrat det lugn Baronen och Grefwinnan så wäl behöft, at laga sig til sin resa.

Den 9. Julii

Baronen skickade för middagen en Expres til Grefve Osterman, för at erhålla et Courier-Pass för mig, men fick intet swar, i anseende til instundande Högtidsdagar. Jag låt uppsöka min bror, och inom så ögnablick hade det angenäma nöjet, at innesluta honom i mine armar, aldeles utom mig at åter se en enda och oändeligen älskad bror: men dessa så naturliga och glada känslor blefvo snart störda genom den underrättelsen han gaf mig: at man med all magt satte sig emot at utfärda hans afsked ur Rysska tjensten, utan at hafwa minsta afseende på de många swåra och blodiga tjenester han gjort Riket. Harm, wrede och sorg uprörde ömsom mine sinnen, och war jag half förtwiflad, at förlora alt hopp at se min bror förenad med mig uti Fäderneslandets tjenst och försvar. Efter middagen ankom H. Kåiserliga Mt. til Staden, för at fira Helgedagarne. Uti en grön Siden Kammar-Herre klädning gick jag litet ut, för at wädra mig; ty at båra uniform hade kunnat wara wädeligt. Men wagtadt alt det jag gjorde för at wara okänd, måtte min Physionomie förrådt mig; ty en Ryss Dame igenkände mig

och

och brydde mig ej litet för kriget. Ibland annat sade hon mig, at wi emot en öfverlägsen styrcka skulle komma til korta. Jag invände; at så mycket wi hade med skäl at frugta för Ryffe Damerhes ildfångdhet; så litet wore wi räddde för deras Cavaillerer. Detta infall frälste mig för en rågnskur af förebräelser.

Den 10. Julii.

Räjsfarinnan bivitade Gud-tjensten, rörd til bittra tårar. Dese såldes antingen wid en dyster föreställning öfver flere tusen olyckor, eller af harm öfver en Nordisk Furste. Om aftonen ankom Herr Cornett Sejernwall til Petersborg, skickad af Kongl. Maj:t med penningar til Baron v. Noleken, hwilken emottog och plågade honom på bästa sätt.

Den 11. Julii.

Hufvudstaden wardt dag från dag öfelig. Rörelsen på gatorna stadnade. Och då det gjordes ett nyttigare bruk af Ufarehästar, än at draga yfwiige Beklingar uti förgylta Equipager, neml. då de användes at slåpa fram Artillerie och Arméens förnödenheter; blewo de annors oräfneliga äf-re sällsynte. Wer-

städerne tömdes på Arbetare, at fylla lediga Numrer i Regimenterna; och allt syntes Martialiskt och Krigiskt: Då negderne här omkring andades mera trygghet och lugn. Sedan Helgedagarne gått förbi, gjorde Baronerna ännu et försök, at af Grefve Osterman bekomma tvåanne Courier-Pass, men fick rent afslag: orsaken war, at då fiendligheterna på gräntsen begynts, kunde han ej mera anses som Swenssk Minister, och ingen upmärksamhet kunde lemnas til dess ansöking; at han uti detta ärende skulle wända sig til Grefve Bruce, Gouverneur öfwer Petersborgske Länet, hwilken skulle underrätta honom om wägen han borde taga, och bestyra om Pass, säkerhet och de beqwämligheter resan torde fordra. Härpå lemnades Baronerna walet, at taga wägen åt Sverige antingen sjöledes, eller landwägen öfwer Hwita Ryssland, Litthauen, m. m. Om qwällen ankommo til Staden flere transport Skepp, hwilka återbragte ifrån Flottan de sextusen man Infanterie, de där woro ämnade til en landstigning i Albanien, och hwilke nu defilerade hela natten igenom åt Fincka gräntsen.

Den 12. Julii.

Förmiddagen bivitade Swenska Legations Secreteraren Herr v. Schlaff conferencen hos Grefve Osterman, och läste för honom den märkwärdiga Note jag öfwerbragt ifrån Kongl. Maj:t. Efter slutad lecture, hwarwid Grefwen varit nog alfvarsam och upmärksam, lät han Herr von Schlaff förstå, at då Kriget emellan Ryssland och Sverige wore begynt, och följagteligen Swenska Legationen uphörde, hade han, v. Schlaff jämwäl at försoga sig ofertöfwadt med Baron v. Nolcken från Huswudstaden och Riket. Baron v. Nolcken, at betjena sig af det wal man lemnat honom, skickade Sjö-Capitainen Wahlstedt, en pålitelig man, til Cronstade, at fragta för honom och des suite et neutralt Fartyg. Eftermiddagen reste Storfursten til Wiborg, med et följe af sexhundra hästar, samt lemnade Kåjsarinnan och Storfurstinnan i den smärtsammaste saknad.

Den 13. Julii.

Om morgonen återkom Sjö-Capitainen Wahlstedt med den bedröfweliga underrättelse, at alla Skeppare, i hemlighet preyenerade, hade wågrat sig at

öfwerföra Swenska Legationen til Sverige, om än de finge tjugu tusende plåtar i frågt. Capitainen af Rysska Gardet til fots, Herr Kanckoff affickades med swar på den Note jag öfwerbragt, och det, som han war på wakt, til gräntsen. Om qwällen återkom min bror med något hopp om at få affked. Sgnablicken flöto hastigt fram, under de ömaste wännskaps betygelser.

Den 14. Julii.

Frått af en håstig sorg, tog jag et ömt affked af min bror, hwilken sjelf war förtwiflad öfwer de hinder man lade i wägen för des återresa til Sverige. Wi skilgdes fördjupade i den ömaste affaknad. Baron v. Nolcken, som icke hade et ögnablic mera qwar, at betänka sig på, war då nödsakad at taga wägen öfwer Polotsk, gräntse Stad af hwita Ryssland emot Litthauen. Han wände sig härpå til Grefwe Bruce, som skickade til honom sin Adjutant Herr Baron v. Marditz den yngre, med de nödigepass och marche-routen, och tillika Herr Lieutenant Demeti en Liffjändare, samt alt för artig och bras Karl, den han lät följa Baronon på wägen til nämnde gränts. Då

nu således all ting war färdigt, satte Baron, Grefwinnan och hennes Mamsell sig i en fyrstsig wagn. Herr v. Schlaff, Herr Stjernwall och jag togo wåre rum i en Caleche; min Chaife och en Bagage wagn följde efter; Lieutenant Demeti framför Colonnen; in alles tjugutwå hästar. En Folckhop hade samlat sig i kring oss, och då Baron v. Nolcken under 16. års wistande i Petersborg förwärfwat sig allmän agtning och tillgifwenhet, war det rördt, och unnade honom flere wälmente önskingar. Wi afreste ifrån Petersborg flockan ellofwa om aftonen. Den sorg och oro Baronen och Grefwinnan någon tid för deras afresa fått widkännas, oaktadt all nit som uplifwade dem för Fäderneslandets heder och bästa, hade nog medtagit dem. Flere wecker hade Baronen tilbragt uti oro och nattwak. Andteligen hade han fått tilräckelig osmak för denne Staden, som förtårt des ålskade makas hela egendom, samt ofta förorsakat honom oro och förtret: den hade blifwit honom odrägelig; och så snart han lemnat des Staquette, trodde han med långa drag kunna andas det lugn, som swalkar Hedersmannen efter mödosamma arbeten. Men

Denna tjugande willan muntrade honom epdast för så ögnablick: ty oansedt alt det Grefwe Bruce lofwat bestyra til des beqwämlighe'er och behof på resan, war intet gjordt; twärtom mötte wi nya hinder wid hwart steg wi hunno längre fram. Sjuga skjuts-hästar, icke en gång de minsta förmodenheter; Wärdshusen woro blottade på alt, och oaktadt Lieutenant Demeti gaf sig all möda at gå offtilhandla, war alt förgäfres; hotelser och banner, åföljde af en fyradubbel betaling, woro nästan frugtlöse. Andteligen låto wåre Herrmän öfvertala sig at föra offtre stationer från Petersborg med samma hästar. Förgäfres förtretades Baronnen öfwer det owardiga upförande, han fick erfara; alt gick sin tröga gång, utan at något wanns därigenom. Wid den nya Staden Sophie stannade wi först, för at låta wåra hästar hwila. Här fann jag många wackra förändringar, så wäl uti Staden som trågården och Slottet Sarsko-Selo, sen år 1782, då jag om wåren tilbragte därstädes flere weckor uti alfwarsamma betrågtselser öfwer mine öden. Grefwinman fick rätt litet hwila sig första natten, då hon det likwål så wäl behöft, för at taga sin skada igen

för

för den sorg och oro hon fått erfara för sin afresa. I medlertid utstod hon allt o-
mak med en manlig ståndaktighet, utan
at låta höra den minsta klagan. Wisber-
ligen blef wårt tålmod satt på prof;
men sedan man tilräckeligen knötat, foga-
de man sig efter omständigheterna. Min
Chaise måste jag lemna på wägen, och
min bösa, för hwilken mig blifwit bud-
ne tjugu Ducater i Petersborg, blef
borttroffad af en Rybe: twänne ansen-
lige förluster och fiendtelige priser.

Den 15. Julii.

Sedan wi med samme hästar tilba-
kalagt sju och en half mils wäg, stad-
nade wi wid Rescheschtweu, en liten
och söga märkwärdig Stad. Sedan wi
stillat wår hunger och törst, bödo wi til
at genom en wedergwäckande sömn styr-
ka wåre genom oro och nattwak matta-
de sinnen. Någre timmar woro härtil
öfwerflödige; hwarefter wi gingo at bese
orten, och det som kunde göra anspråk
på wår upmärksamhet. En wacker kyr-
ka och någre få Stenhus, med en beha-
gelig utsigt, war det som föll öf i ögo-
nen. Någre mil längre fram, gjorde wi
bekantskap med en artig man, som war

Riddare af St. Wolodimirs Orden, och
 desß Fru en wördig gumma, hwilke för
 få I gnablicke förskaffade oss det nöje man
 finner uti wältänktis folks samtal. De
 skilgdes ifrån oss, och wi fortsatte wår re-
 sa, men ganska trögt, så at wi ifrån Kloc-
 kan ellofwa om aftonen til Klockan tu
 om morgonen icke gjerde mera än två
 och en half mils resa. Natten tilbragtes
 på landsvägen, emellan en ofta afbrut-
 ten sömn och spatsjerande, under det nö-
 jet at wärma sig wid de af wåre För-
 män uptände eldbräsar, och de handgrip
 wi betjente oss af at wärja oss för mygg
 och fligor; under det at wåre usle Srea-
 tur genom bete sökte at stadga deras dar-
 ra. De benrangel.

Den 16. Julii.

Klockan tu om morgonen ankommo
 wi til den lilla Staden Loga, som blef
 grundad 1760, samt ligger ellofwa och
 en half mil från Petersborg; men icke
 är mera mer wärdig, än den förr omnäm-
 nde. Det tyckes som himmel och jord för-
 swurit sig at bereda folket, på et ange-
 nämt wis, och til wår fördel, wid wår
 ankomst; ty utom alle andre beswärlig-
 heter war Kåjsarinnans Krigs-förflaring
 emot

emot Sverige alltid et par dagar förut
 upläst i Städerna, förrän wi ankommo;
 åtminstone wiste Inbyggarna hwad folk
 wi wer. Här smickrade wi oss at finna
 uti Wärdshuset mera beqwämligheter än
 hittils; men wi blefwo i wår wäntan
 bedragne: där fanns icke heller annat än
 fyra wäggar, hwilke innesloto hela werl-
 dens mygg och flugor. Under warande
 måltid blef jag enhälligen af hela Säll-
 skapet wald til Hof-Marskalk och Öfwer-
 Directeur öfwer lifsmedlen. Beflädd
 med denne wärdighet, förordnade jag en
 grytstef; men oaktadt alle visiter jag
 gjorde hos Mademoisellen i köket, blef
 den dock rätt hård, och första profwet af
 min skickelighet lyckades ej altförwål, för-
 modeligen för djurets höga ålder, utaf
 hwilket denne stef utgjorde en wäsende-
 lig del. I medlertid ankom Infanterie
 Capitainen Grefwe Apraxin, hwilken
 som Courier til Petersborg öfwerbragt
 nyheten om det sidsa för Ryssarne lycke-
 liga Sjöslaget emot Turkarne, och som,
 sedan han talt wid oss någre ögnablick,
 ofördröjeligen afreste til Arméen. Wi
 äro woro twungne at ännu wänta en
 tid på wåre hästar, hwilket kunnat brin-
 ga oss i full förtwiflan, om icke wåre skrid-
 och

och yrfså satt of i tilräkkelig rörelse. I med-
 lerid war den owisshet wi besunno of
 uti angående Svenska Arméens och
 Flottans bedrifter, för of odrägelig. War
 nit och wåre önskingar til Fädernes-
 landets heder och bästa war alt det wi
 förmådde. Uti wåre widrigheter tröstade
 of ej litet den makalösa Grefwinnans
 glättinghet och muntra sinnelag, hwilket
 wid alt det hon måste uthårdi, aldrig
 kusrades. Med et hjeltemodigt lugn. led
 hon all omåf, och des angenäma alswar-
 samhet blef tid efter annan blandad med
 qwick. skämt och muntra infall. Ja, hon
 brydde wåre Cavaillerer för deras otå-
 lighet wid den odrägeliga hetlan och an-
 dra beswårligheter, som öfwer alt mötte
 of, och hwaraf de werkeligen kände me-
 ra än hon. Andteligen war det hon,
 som genom sit mod och sin rashet uplif-
 wade hela sällskapet. Sedan wi nog län-
 ge wäntat, fortsatte wi resan på sandi-
 ga och fula wägar.

Den 17. Julii.

Denne dag syntes of wara mera
 benägen än de förre, så wål hwad wårds-
 husent, som hwad skjuts-hästar angick; ty
 hwad de sednare widkom, behöfde wi ic-
 ke

Ke mera frukta at möta Artillerie veteraner, hwilka för styfwe i sine ben singo bejerna sig af hästfötter; och just desse fötter som wi hittils så wäl behöft, hade de tagit ifrån oss. Wårdshusen woro mera fylde med förråd, och hästarne sprungo utan piska med hängande tyglar. Wår Lieutenant Demeti ätte alt jämnt förut, och hade så när gjort af med en häst i starkaste slänget: det syntes redan intet tecken til lif, då Rysska allmogens universal medicine, jag menar et godt halfstop brännwin, återbragte des afsynande lifsandar; til nytt omak på en usel carriere. Då wi ankommit til wårdshuset, och under det wår måltid tillagades, språkade wi med wården och wårdinnan i huset: den förre, en afdankad Officer, skroto af de tjenester han i sjuårige Preussiske Kriget gjort Rysska Riket, och war besynnerligen nögd med det sidssta bytet han gjort, nämligen hans maka, den han tagit därifrån. Hon åter berömde sig af sin höga börd, den hon hänledde ifrån den ryktbare och olyckelige von Katt. Det bästa war, at de woro enige uti af betiena oss. Annors tröto oss intet ämnen til samtal. Wår wårdslösade Klädebonad och wår hårlagning à la Charles XII,

XII, med wåre af nattwaß bleka ansigtet, alt bragte oss i jämnförelse med Sophoclis namnkunniga följe. Middagstiden framsatte wårdsfolket för oss en Höns-soppa, men så full med sjädrar, at endast en wåderpust syntes behöfwas för at lyfta den til skyn; en äggerså, men kryddad med en osmakelig och illa luktande fetma, ändteligen, alt annat war i et deremot afmått förhållande. Caffet war det bästa. Wi afreste utan någon aning af någon ogen händelse på wågen; men midt på den samma, och oförmodadt, blefwo wi anhållne af en wis Lands-domare och Höfdinge, som med all magt wille taga ifrån oss wår gode Demeci, oaktadt alt hans wiga munlåder. Hela Caravan-Chefens myndighet war näppeligen i stånd at stilla upröret, som endast blifwit wäckt genom den sidska Postmästarens ondskas och djärphet; men hwilken hade at tacka sin lycka och sine snälle ben, at han undkom den näpst han så wåb förtjent. Lands-Höfdingen och Domaren bödo til med en hop artigheter at öfwerstyla den orode förorsakat oss. Natten war icke altför angenäm; ty oaktadt alla de medel Baronen och Grefwinman bejente sig af emot mygg och flugors anfall, oaktadt

röf-

röfware = ättikan, öloftwasflan och alt hwar-
 med de mutades, trängde de sig igenom och
 förorsakade swidande sår. Herr v. Schlack
 uti sin Calesche hade ej heller orsak at
 skryta med et lyckeligare öde. Des med
 röda fläckar öfwerströdde ansigte och des
 swullne händer, buro märken af det han
 fått lida. I medlertid funno Herrar De-
 meti, Stjernwall och jag bättre liggstäl-
 le. Nämnde Höfdinge bad oss til sig;
 och sedan han wäl plågat oss, lemnade
 han til Cornett Stjernwalls och min di-
 scretion sin Frus ägta fång; jämnwäl
 des nattduks bord: Frun sjelf war bortrest.

Den 18. Julii

Detta war en af de i Romerske Ca-
 lendren utmärkte och en lyckelig dag för
 oss, så wäl i anseende til den snabbhet hwar-
 med man skaffade oss hästar, som til wårds-
 husens snugghet. Grefwinnan, oaktadt
 alt det hon lidit sidstledne natt och af
 dagens hetta, war rätt glad; ja, hon
 uplas någre Scener af et wackeret Fran-
 siskt Theatre-stycke. Intagne af Lycks-
 stjernan som ledsagade oss i dag, wänta-
 de wi oss icke någon bedröfwelig händel-
 se; men wårt hopp blef bedragit: det war
 wårt öde, at tid efter annan lida någon
 mot-

motgång. Cavallerierne reste förut till Pleiscou, för at anstalta om qvarter, mat, och det som fordrades till Baronens ankomst; då wi kommit till Staden, war det nog sent på natten, och det war med mycken möda at vårt ärende lyckades. Imedlertid ankommo Baronens Postillonner två timmar sednare, och oaktadt de blifwit underrättade at stadna qvar hos Syska Tracteuren, togo de likväl en afväg på ödelagde gator, så at Baronens wagnar ibland nedfönko i smutsen och kunde med plats uphjlpas, ibland woro på wägen at stjelpa, och förorsakade Herrskapet betydlig fruktan och ångslan. Andteligen, då wåre utskickade stött til dem, förde de dem på rätta wägen til vår Tracteur, och wi sågnade oss, at utan minsta skada återse se Herrskapet. Sedan wi beklagat Baronens och Grefwinnans ledsamma äfventyr, och wi wäl blifwit måtte, kunde wi ej hålla oss ifrån at göra allvarsamma betraktelser öfwer dystra lemningar efter en förskräckelig eldswåda, som för fårt tid sedan lagt trehundrade wackra hus i aska, och förorsakat oersättelige förluster för de fattige Inbyggarena. Oaktadt Patriotter och lifwade af nitälstan för Gäderneslandet

det, kunde wi icke fågna oss öfver desse
 uslingars olycka; ja, oaktadt de woro
 en Fiendtelig Magts undersåtare, wiste
 wi dem det medlidande deras bedröfweli-
 ga öde förtjente. Annors år Staden wäl
 belägen, och utan at räkna Stenhusen,
 finnas där omkring femtio större och min-
 dre Kyrkor.

Den 19. Julii.

Denne dag tilbragtes hos Tyska
 Tracteuren. Gouverneuren af land-
 skapet och Generalen Herr Pihl höll oss
 i början nog mistänkte, och fruktade at
 wi ämnade gränkska de gamle förfallne Sta-
 dens murar; men lyckeligt wis ändrade han
 sig snart, och lät genom Lieutenant De-
 meti annåla sin wördnad hos Baro-
 nen och Grefwinnan; låfwade dem alt
 möjligt biträde, och därpå straxt utfär-
 dade sine befallningar til Post-hästares
 anskaffande för oss intil gräntsen af des
 Län. Grefwinnan syflosatte sig med at
 förfärdiga för sig en lätt reseklädning,
 och hon afflog icke min tjenstaktighet at
 hjälpa henne däruti. Det öfriga af da-
 gen blef tilbragt med visiter, samtal och
 promenader.

Den

Den 20. Julii.

Genom Gouverneurens bestyrande, woro våre hästar redan klockan fem om morgonen förespände. Wården betaltes, och man satte sig i wagnarne, då jag, som kände landets sed, tog affsed af den wackra wårinnan, i det jag på det ar-
 rigaste sätt jag kunde, gaf henne någre tipsar. Hennes fågring förtiente werkeligen denne wännskaps-betygelse; men min unge rese Cammerat, hwilken försent fick wåder därom, blef däraf ej litet förtretad, och yttrade sig at han all sin lifstid skulle ångra, det han icke betjent sig af et så godt tilfälle at wisa sin tilgifwenhet för Könet. Wi afreste, och allt gick efter vår önskan. En kibitke-are, som brast på wägen, uppehöll oss något. Wi stadnade i Ostrow, en li en och foga mårtwärdig Stad, och sedan fortsatte wi vår resa hela natten igenom Swi-
 ta Ryssland, som är alltså täckt och frög b. i-
 raude, flackt och skoglös. Wid allt detta tykes at Inbyggarnes traldom hindrar vändeligen idoghet och wårksamhet till Ländets odling.

Den 21. Julii.

Klockan sju om morgonen gjorde wi halt i Staden Opotsky, nog liten och
 oan-

oansenlig. Då wi reste därifrån, förundrade wi oss ej litet öfver at finna en hop allmoges försedd med Klubbor och stövar, på ömse sidor om landsvägen; wi frågade dem til hwad ända? då de swarade, at de woro upbådade at taga fast här i skogen en hop röfware, som dagen förut öfwat wäldswerkan, och at de endast wäntade deras anförare för at upleta dem. Dansedt wi sjelfwe ej blefwo desse foglar warse, hade de warit nog skickelige at sakta affkara tågen, hwar med en kappsäck war fastbunden bakpå Calechen, och at bemästra sig den samma. Daktadt Grefwe Bruce i Petersborg lofwat affärda til Konungen et öppet bref af Baronen, hwaruti han med få ord omnämnde Swenske Legationens afresa; så, och som han icke utan skal trodde at det icke war ankommit, skref han nu å nyo til H. N. Mt. och berättade Honom wåre öden.

Den 22. Julii.

Seban wi alt ifrån Petersborg rest sexhundra de foratio Rysska Werst, eller sextiofyra Swenska mil, ankommo wi ändteligen til gräntse-Staden i hwita Ryssland Polozk, som ligger oändeligen wäl.

E

Ström-

Strömmen, som flyter tvärt igenom, och som här utgör gränsen emellan Ryssland och Litthauen, är å ömse sidor bebyggd med Städer af samme namn. Länets Gouverneur, General Lieutenanten Lunin, en man af förtjenst och mycket ar- tighet, sparade ingen möda at förskaffa oss alle möjelige beqvämligheter. Genom des föranstaltande blefwo wi rätt wäl logerade uti en Baron Borks hus; hwar- til kom, at han lät servera oss sin egen taffel, genom sine Domestiquer, utan at tala om fångar och andre förnödenhe- ter. Wid så många höfligheter och prof af friskostighet, war Baronen, och des he- la Sällskap, rörd, och swarade med de listigaste betygelser af högaktning och er- fänsla. At underrätta sig om de å skilli- ge wägar man kunde taga härifrån til Polen, lät Baronen bjuda Postmästaren Affessor Rausch til sig; men des wän- tan blef frugtlös, emedan denne mannen, en goddags pilt, yttrade den största ofun- nighet. Ristonen blef tilbragt med, at betrakta Stadens wackra läge. Uti hast afeg jag prospecten af et wackert Bern- hardiner floster, hwilken Grefvinnan war nådig och tog emot af mig. Natten war angenäm, och förskaffade oss en hwi-
la

la och sömn, som wt saknat på hela vägen.

Den 23. Julii.

Vittida om morgonen blefwo wi wäckte af en wacker Musique, som hördes ifrån nämnde Bernhardiner Kloster. Då härifrån til Willna inga Postvägar woro inträttade, gjorde Baronon contract med de där warande Israelitiske Formän, at föra oss ända til nämnde Stad, eller fyratiofyrå Polska mil. Sedan geck han med sine Cavaillerer at bese et Jesuiter Collegium, och beundrade med skäl så wäl deras wackra inträttningar, och Professorernes stickelighet, som den höga och wackra byggnings konsten, använd wid deras kyrka och kloster. Inspectoren och Pater Guardian togo sig all upståndelig möda, at låta Baronon se alt som kunde förtjena des upmärksamhet, och woro rätt nöjde med den höflighet och arighet han wisade dem. Wid afskedstaga det lemnade Inspectoren til Baronon en wacker blomster-bouquet, den han wisst ämnat åt Grefwinnan, men för sine stränga Ordens-Reglor tog denna onwägen, wansedt han icke wille widgå det. Efter middagen blef Herrskapet besökt af Gouver-

verneuren och några andre Herrar, då Baronen å nyo yttrede sin erkänsla för den artighet Gouverneuren bewist honom. Om afonen ankom en ny afflytning af Swenskar, som icke allenast öfte wår wandrande Caravane, utan ock tillika lemnade mig et nytt äfventyr för at därmed pryda min dagbok. Herrarne, som utgjorde den samme, wore Herr Skepps Capitaine Wahlstedt, hwilken på et utmärkt sätt och wäl tjent uti sidssta Franska Sjökriget emot England, och wid nuwarande Krigiske omständigheter hade afflagit store fördelar, man tilbudit honom uti Ryssland; tillika tillsatt mycket af sit egit, endast af nitälstan at tjena sit Fädernesland; Kongl. Secreteraren Fredricson, hwilken sidsledne wår blifwit sicksad til Petersborg at där på Kongl. kostnad låra sig Rysska Språket; och Secreteraren Sörling. Dese Herrar öfwerbragte mig den bedröfweliga tidning, at oaktadt alt hwad min bror gjort för at erhålla sit affked, hade det icke lyckats, i anseende til ständigt och nytt upwarande motstånd; ändteligen, at han warit förtwislad öfwer det han icke seck, oaktadt all sin åtrå, tjena sit Fädernesland. Och, huru smärtsamt kände jag icke

icke wid denne berättelsen de gamle sår åter uprisvas, hwilka så ofta blödt wid den motgång och olyckor, min enda och högtålskade bror fått uthärda; med et enda slag war alt mit hopp til intet gjordt, at se honom wid min sida fåkta för land och Rike. Jag öfwerlemnade mig åt mine bedröfweliga tankar, til desß en swår och tung sömn öfwerföll mig, och lindrade för någre ögnablick min häfuga sorg.

Den 24. Julii.

Bittida om morgonen, ledsagade af Plats-Majoren, en ganska artig man, och wår gode wån Lieutenant Demeti, gingo wi med wårt hela Bagage på en Flotta öfwer Dwina Strömmen. Då wi hunnit til andra Stranden och Polske Staden Polozk, trädde Stadswakten i gewär för Baronens; och deras Officer, nitiss Patriot, convoierade oss et stycke på wägen. I medlertid hade wi allesammans tagit et ömt afsked af Lieutenant Demeti, med hwilken wi warit högst nögde, för alt beswår och möda han gifwit sig på hela wägen, at hjelpa oss fram. Baronens hade lemnat honom dagen tilförene et wackert guldur, såsom prof af sin erkänsla och aktning för honom. Wi al-

Le ansågo honom såsom naturaliserad och
 hörande til de fördrefne Swenskar, och
 kunde icke utan saknad lemna honom.
 Sedan omnämnde Polste Officer följt
 of et stycke wäg, och nog förifrat sig of-
 wer den wäldswerkan och grymheter, Rys-
 sarne i sidsta Kriget föröfwat emot des
 Lands-
 män, och då han af hjertat önskat Swen-
 ska Arméen all möjelig framgång, samt
 bedyrat at de måste af hans Landsmän
 brunno af längtan at hämnas på Mu-
 scoviterne, deras Tyranner, alla de of-
 förrätter de lidit af dem; tog han med
 tillönskan af en lyckelig resa sit affked.
 Landet här omkring war oändeligen frukt-
 bart och wacker, och oaktadt årrarne uti
 hwita Ryssland woro nog frodige på nå-
 gre ställen, måste man tilstå, at Lichau-
 en öfwerträffar det samma ganska mycket
 så wäl i öfwerflöd på all slag säd, som
 i anseende til sielfwa återbruket. Skör-
 den war öfwer alt rik, och sälten upfyl-
 de af Landbrukare, som fågnade sig of-
 wer en ymnig och härlig wäxt, belöning
 och upmuntran för deras arbete. Sgat
 förnögdas af wackra föremål, de präg-
 tigaste utsigter, där alle naturens förän-
 dringar wiste sig i deras fulla fågring.
 Til äfventyrs öfke en fri inbillnings-
 kraft

Kraft förtiensten af desse tåcka målningar; ty då wi reste genom fiendtelige länder, woro våre sinnen til äfventyrs icke nog ledige at sätta rätta wärdet på desse negders fördelar? Men nej, denne motsatsen ägde hos oss icke någon grund; ty hwar-ken hindrade oss en flygtig fördom eller synwilla, förorsakad af hat eller harm, at sätta wärde på Zubbyggarenes förtienster och Jordbrukets egenskaper, uti de Ryske landskaper wi reste igenom. Wägarne woro rätt swåre: höge berg och brante afgrunder, ihålige wägar igenom igenwårte skogar, usle bryggor, och Formån som förde ganska långsamt, och woro ibland willrådige om wägen de skulle taga. Oaktadt wi trångde oss igenom store qwistar, och hade möda at redå oss ifrån tran och buskar, just som hade wi spatserat på jagt: så kände Baronnen icke stort det omak han fick erfara, i glädien at hafwa lemnat Ryska gränsen. Wi spisad: middag hos en Prest af de for-ente Religionerne, och för at språka med honom, fingo wi upleta alle våre gamle Latinska glosor, med hwilka wi i desögon passerade för idel Ciceroner. Matt-
 quarter togo wi i et Franciscan Mun-ke kloster.

Sedan wi i en Trivial Latin tac-
 kat wåre wördige fäder för taf och fång,
 reste wi af. Wåre wågar woro nästan
 obrukbare, hwartil kom, at då wåre For-
 män tagit en afwäg, försattes Baronen
 och des Sällskap i en billig fruktan. Un-
 der det en wägwisare letades, skilgde jag
 mig ifrån Landsvägen et par hundrade
 steg, för at leta efter något wildt; men
 då Baronen genom en falsk berättelse
 trodde, at jag redan länge sedan fördju-
 pat mig i tjocka skogen, blef han orolig,
 och med en ångslig röst ropade mig tilba-
 ka, fruktandes at förlora sin Journalist;
 men wid första människa låte jag hör-
 de, kom jag tillbaka, och war oändeligen
 smickrad af den del denne min frukostige
 Gynnare tog i min lilla wareses öden.
 Imedlertid ankom wår wägwisare, och
 wi körde längre fram. Middag spisade
 wi i den lilla Staden Pluisse. Om qwål-
 len, och för wåre Formäns instundande
 Sabbath, woro wi nödsakade at blifwa
 qwar uti Staden Hlubock, ganska li-
 tet märkwärdig. Et wackert och wål be-
 lägit kloster och Catholsk kyrka, med Ju-
 darnes Synagoga och Schola, woro den-

ne ortens prydnader. En waksam brandwafsts rop, och hundkrig, förstörde wår ro, och natten tilbragtes rått illa.

Den 26. Julii.

Baronen gick om förmiddagen at bese Judarnes Icholor, hwilcken nyssfenhet blef ganska wål uptagen. Efter slutad gudstienst infann sig en Director Cantus af Scholan, med twånne sine lärjungar, för at låta höra sig. Öfwerensstemmande toner, beledsagade af genomträngande och med tummarne underhulpsne driller, woro på wågen at språnga wåre ör-hinnor, oaktadt deras uptåg och åtbörder ej kunde annat än roa oss. I medlertid war wårt qwarter fringhwårst af Judar, hwilka ej litet tyckte om deras virtuolers stickelighet. Middagstiden hördes et förskräckeligt åskewäder, som bebådades genom et starkt slagregn. Då målnen skingrat sig, och wäderleken åter blifwit behagelig, hade Grefswinnan, för at göra oss en angenäm surprise, förklädt sig som en Judinna, och kom oförmodadt in i denne drägt. Sällskapet blef på et angenämt sätt öfverraskadt, och beundrade ej litet des wackra ställning och stickelighet. Israels barn wille lyfta hen-

ne af glädje til skyn, och hade säferligen tilbudit henne Kronan af Jerusalem, om de hast densamma uti sit wäld. Då hon återtagit sine wanlige kläder, fölgde jag henne til Judiske Scholorna, och til en Körtman. Ny glädje: de woro utom sig, och öfwerhopade henne med wälsignelser, hwaraf jag ock erhöil min tillräckeliga del; ja, så mycket, at jag icke wiste hwad jag skulle göra af alle deras handlyfningar och höfligheter. Uti den behageliga willan, som intagit en Scholemästare, kyste han mig flere gånger på handen, och kallade mig i hwart ord Nådige Churförste. Någre unge Judinnor förestådes oss, af hwilka en war förlofwad, wid fyra, och den andra redan gift et. år, wid tolf års ålder.

Den 27. Julii.

Om morgonen woro wi aldeles resesfärdige, då til wår stora förundran ankom Swenske Consuln Bimborg från Wiborg, som med få ord gjorde oss berättelse om sine äfwoentyr; nämligen då fiendteligheterna begynts på Finsta gräntsen, hade Gouverneuren därstädes General von Gützell tillsagt honom at hålla sig färdig för at följa med Swenska

sta Ministern, då han skulle resa til Sverige genom Wiborg; men då det blifwit bekant, at Baron von Nolcken varit tvungen at taga wägen öfwer Polozk, hade nämnde Gouverneur skickat honom til Petersborg, under förewändning at Baronen dit kallat honom för ärender af wigt: men då han ankommit til Ministerns hus, hade han funnit där endast en Kibitke och en Ryss Under-Officer, som fört honom genast til Polozk, och blef således nödgad at lemna sin maka, sine hus och alt det han ägde, i Wiborg, för at öfwerlemnna sig på nåd och onåd åt en wanartig under-officers goda behag. Baronen, Grefswinnan, och wi alle togo en öm del i hans öde; och sedan wi budit til at trösta honom, frågade wi af honom efter nyheter. Därpå berättade han oss, at Swenska Arméen war redan på Ryss botten. Middagstiden stadnade wi i Staden Danielovitz; där besågo wi Dominican-Munkarnes, Kloster och Kyrka, hwilka woro ganska mycket intagne af Grefswinnans behagligheter, och nästan förtjupte. Herr v. Schlaff och en Munk alternerade med at låta höra sig på orgelverket, til dess wi togo vårt astråde. Rätt efteråt begrofs en

908-

göfe, som blifwit ihjälslagen af gärdags äfkan; äfwen hördes, at fyra Judar undergått samme bedröfweliga öde. Wi fortsatte wår resa, och fingo se lemnin- gar af det försträckeliga äfkwäddret. Sfweralt woro stora trån nedslagne, som stängde så wågen för oss, at wi med y- ran i hand fingo göra oss wäg. Härtill woro djupa wattupuskar och eländige bro- ar, hwilka hindrade oss at resa så fort som wi önskade. Osnygge Krogar hade länge sedan förorsakat wår wederwilja; men nöden har ingen lag, och wi woro twungne at alt vidare betjena oss af dem. Om aftonen skref Grefwinnan et alt för wackert sinnes språk på Italienska, som witrnade om hennes höga känslor och om des wärdiga sätt at tänka. Sedan hon spelt Schack och souperat, gick hon med sin wärdade maka at söka hwila uti wagen.

Den 28. Julii.

Sedan det ymnigt rågnat i någre timmar, och det omsider blifwit uphålls- wäder, åtte wi längre fram, utan at nå- got märkwärdigt tildrog sig. Natten til- bragtes uti wagnarne.

Den 29. Julii.

Sedan wi med prämar öfverfarit floden Wilja, ankommo wi til Staden Michalels, söga märkwärdig. Landet här omkring war så härligt och fruktbarande, at söga arbete kunnat sätta de tryckte och orkeslöse inwånare uti öfverflöd af Lifwets beqwämligheter. Men lika trældoms ande kufwar Folket här som i Ryssland. Den högge Adeln och Prästerskapet, med en del Handlande, äro högstwälmående; men allmogen usel och fattig. Det är skada, at et Rike som Polen, som är folkrikt och har en bärande botten, tillika innom sig alla möjlige utvägar at blifwa mäktigt och florerande, skall ligga i en ödslig och magtlös dwala. Regerings sättet, Parti-anden, inbördes Krig och Utlånstet of, böra anses som grund-orsaker till et så beklagans-wärdt tilstånd. Efter middagen reste v. Schlack, Sjerowall och jag förrut, och ankommo til Willna, hufwudstaden i Litthauen, flockan ätta om qwallen. I början hade wi nog besvär at råka på et godt wårdshus; omfider lyckades det för of, och sedan wi låtit tilreda qwallswarden, och wäntat nog länge, ankam ändtligen

Ba-

Baronen och Grefwinman, som blifwit hindrade af trötte hästar och elak wäg.

Den 30. Julii.

Sedan wi fått åtskillige besök af Garnizons Officerare i Staden, gick Baronen ut at spatsera, hedrad, wördad öfweralt. Wi kunde icke hålla oss ifrån alfwarsamma betraktelser, då wi öfweralt sågo bedröfweliga qwarlemningar af Ryßarnes grymhet, hwilka icke skont hwarfen Furst Radzivills eller Grefwe Ogin-skys hus, och tilhörigheter. Staden Willna, som är belägen wid floden Willjas stränder, är nog märkwärdig, så wäl för dess widd och storlek, som för et anseeligt antal af wackra hus. Fyratio tre Kyrkor och Kloster, jämwäl en Luthersk Församling, den nya Cathedral Kyrkan bygd af Furst-Biskopen Maslalsky, och ej ännu färdig, en annan uppförd af Konung SIGISMUND, Academien, som äger skickelige Professorer och wackra inrättningar, med wanliga tilhörigheter; alt förtjenar upmärksamhet. Et gammalt förfallit Slott ifrån Konung CARL XII:s tid, et hus, som denne hjelten, och et annat som PETTER I:ste bebodt, alt fördrade wår beundran. Contrasten af
rui-

ruiner och wackra hus, gjorde en behagelig werkan. Nära til Staden såg man Anticole, liten men wacker Stad, tilhörig Sapienhiße Fursteliga ätten. Springliggande negderne woro ganska wäl belägne, och förestälde på åtskillige sidor prägtige utsigter. Efter middagen, sedan Baronon skrifwit til Kongl. Maj:t, och begärt nådigt tilstånd at behålla mig hos sig som sauvegarde til deß han komme til något säkert land, beslöt han at taga wägen öfwer Warschau til Berlin, i stället at de andre Herrarne walde wägen öfwer Memel och Königsberg til Swerige. Efter middagen besökte öf Öfwerste Lieutenant von Meyer, en Preut-sare, och alt för artig man; han berättade öf behagelige nyheter, och försäkrade at alle Inbyggare togo en upriktig del i Swenska ärenderne.

Den 31. Julii.

Om morgonen besökte Baronon och jag Herrar Öfwerstar Pablonsky och Bellecorps, af hwilka den sednare, oaktriadt sängliggande och sjuk, fögnade sig cändeligen öfwer den äftning Baronon wiste honom. Han berättade öf, at han uti Frankrike blifwit bekant med Gene-
ra-

ralen Toll, talte mycket godt om honom, och bad mig wid min återkomst hälsa Generalen ifrån honom. Därifrån gingo wi til Grosseuren Jocher, ganska artig Karl, som öfverhopade oss med höfligheter. Då wi kommo tillbaka, funno wi Furst Maslalskys Secreterare Abbéen Giecevitz, och des wagn. Fursten hade genom honom låtit bjuda oss til middagen til sig; men som Baronens sjelf budit gäster til sig, kunde han icke emotaga invitationen: men efter Grefwinnans icke mådde alt för wäl, lofwade han med mig insinna sig hos Fursten ester middagen. Någre ögnablick därefter anmåltes Abbéen Wiacevitz, mycket slug och förfaren man; med alle möjelige öfvertalnings gäfvor och höfligheter uprepade han nämnde Herres inbjudande: men lät omsider åtnöja sig med det fattade beslut, oaktadt han war half förtwiflad at Grefwinnans opaflighet hindrade henne ifrån at hedra Fursten med besök. Sedan wi spiset och talat någre timmar med Öfwerste-Lieutenanten Meyer, ankom Furstens wagn. Baron och jag satte oss deruti, och inom fårt tid ankommo wi til en af des landtgårdar, en half mil ifrån Staden. Fursten e-

mot-

mottog oss med största höfslighet, tillika
 med des hela sällskap, och wille på alt
 sätt öfvertala Baronnen, at med des Gref-
 winna och öfrige följeslagare tilbringa någre
 dagar hos honom, för at hwila oss för
 det omåf wi fått erfara på resan. Baro-
 nen ursåktade sig på alt sätt, at han ic-
 ke kunde emottaga des ädelmodiga anbud,
 af skäl, at som Swensk, samt i den oro
 och owisshet han wore om Swenske ären-
 derne, skulle han i sjelfwa Paradiset wa-
 ra olyckelig, och ej för kunna värdera wäl-
 fägnad och nöjen, än han wore öfwerly-
 gad om, at det gief efter önskan i des
 Fädernesland. Men oaktadt alt det
 han anförde, släppte Försten honom icke
 från sig, förrän han lofwat at mer gonda-
 gen med Grefwinnan och mig spisa hos
 honom middag på hans Slott, kalladt
 Werki. Jag war oändeligen nögd at
 råfa en gammal man, som varit nära
 förbunden med min far under des wistan-
 de wid afledne Fursten Radzivils Hof.
 Twänne Prinsessor af detta namn, des
 brerdöttrar, öfwerhopade mig med artig-
 heter. Abbén Wiacewitz belöfagade oss
 til Staden. Redan för vårt nämnde
 besök, hade Consuln Bimborg, under-
 stödd med Respenningar af Baronnen

och försedd med des betyg, afrest til Königsberg, med en Judisk Forman. Wid vår ankomst, funno wi Herrarne von Schlaff, Stjernwall, Fredricsson, Wahlstedt och Sörling resesfärdige til Memel, i affigt at därifrån gå således til Helsingfors. De togo et ömt afsked af oss, och skilsmåhan war nog swår ifrån desse våre wärdige rese-Camerader, som upriktigt delt med oss sorg och omak. Om qvällen kände Grefvinnan swåra stynng, hwilka dock stn teligen öfvergofwid henne; och wi gladdes hjerteligen at se henne soupera med oss med sin wanliga munterhet. Abbéen, som höll målron, berättade oss, för at blanda sina glada infall med något alfwarsamt, de bedröfliga öden han undergått i sidsta conföderations kriget. Ibland annat, at då han haft Stor-Fältherrens Grefwe Oginskys penningar under sine händer, til en summa af fyratio tusende Ducater, hade Rybarne, hwilke fått wäder där om, tagit fatt på honom, och sedan de afhändt honom nämnde pengar, hade de gifwit honom flere dusin örfilar, för at få erfara flere sådane upståkter, och til slut qwarhållit honom uti fångsligt förwar hela femton månader.

Den

Den 1. Augusti.

Nedan floctan nio om morgonen ankom Furstens Equipage, med två Ulaner sörut til häst, försedde med blå och röda siden fanor, fästade wid deras lantsar, i afsigt at skilja Pöblen ifrån gatorna, där wi skulle åka fram; men då det ännu war för tidigt, skickades de tillbaka, och återkommo floctan ellofwa. Då war vår gode Abbé med i sällskapet, och satte Baronen, Grefvinnan och jag ock me honom i wagnen, för at resa ut til nämnde Lust-Slott, dit wi ankommo efter en timmas resa. Fursten Biskopen, Riddare af hvita Örens Orden, des Niecer, Printseban Radzivil som varit gift med Fursten Masalsky, des Syster gift med Grefwen Moryskony, Riddare af hvita Ören och Stor-Notarius af Litchauen, som ock war tilstådes, Grefwen Wavrzecki, Riddare af Stanislai Orden, Kammar-Herren von Puttkammer, med Furstens Secreterare Herrar Wilzevsky och Giezevitz, och en Professor af Academien, med flere andre Poliske Herrar, alle vändeligen artige, öfverhopade Baronen och Grefvinnan med höfligheter, däraf jag jämväl fick min ymniga del. Grefwe Wavrzecki och

nämnde Secreterare öfvertalte mig at gå och bese den wackra parken, och det präktiga Slotteis täcka negder. Häril lät jag icke länge bedja mig: jag som altid varit en känslfull åskådare af naturens mångfaldige alster och förändringar. Slotiet, som är ganska wackert och wäl byggdt, förräder mycken smak uti byggningskonsten, och är rikttadt med alle des prydnader. Det är belägit på et högt berg, som stiger så högt up öfver Horizonten, at det råder öfwer fringliggande negder. På en sida ser man, på afstånd, öfwer åtskillige ombyten af skogar och fält, Städerne Willna och Anticole, hwilke utmärka sig på et angenämt sätt, samt innesattas af skogslupne och höge berg. Ut en annan sida blir man warse floden Willja, som under det han slingrar sig fram emellan Ångar och fält, prälar med sine af was och buskar pryddes stränder, och förlustar icke litet den serstændes öga, hwilket på et wackert och slätt land, ser här och där floster, kyrkor och byar, för at göra utsigten ännu behagligare. Ännu på en annan sida blir synen angenämt betagen af en flod, hwilken uti des lopp dmar åtskillige täcka holmar, genom ägarens omsorg

sorg prydde med tempel, lusthus, Chine-
 siske tält, qwarnar, trågårdar, buskar,
 sjöar och wattufall. Dessa wackra före-
 mål synas här och där twärt igenom en
 liten skog, som kringhwärfwer slottet,
 och intaga den nyfiknes granskning. Par-
 ken är til största delen naturens arbete,
 som på detta stället behagat använda all
 sindanande egenkap, genom owanliga för-
 ändringar, för at göra det samme så wac-
 kert, som möjligt är. Berg, öfwerflådde
 med löfskog, blandad med någre här och
 där stående mörka granar och tallar, bäc-
 kar hwilke oaktadt de taga sit ursprung
 ifrån åtskillige högder, likwäl i deras fall
 omfider förena sig för at wisa åskådaren
 på et ställe så wäl åtskillige wattufall,
 som täcka Alles, danade af naturen;
 ändeligen blir man oförmodadt i lustsko-
 gen öfverraskad af Enighetens tempel, E-
 remitager, Grottor och andre byggnad-
 er, hwilka föra den känslofulle natur-
 forskaren til minnes Feernes förtjupte hem-
 wist. Wi kommotilbaka, och funno he-
 la Sällskapet syflosatt at roa Baronen
 och Grefwinnan. Hon blef firad och til-
 beden, och wi alle oändeligen wäl uptag-
 ne. Ibland de artiga smicker mig tildel-
 tes, sworo flere Polske Herrar på at jag

mycket liknade Konung CARL den XII:s contrefait, i anseende til mine ansig es drag. Dansedt aldeles icke egenfår, kunde jag ändock ej annat än tycka om detta infall, och i glädjen sprang til en stor spegel, för at blifwa förwiskad om sanningen häraf; men huru flat blef jag icke, då jag på hela min lilla warelse icke fann någon likhet med nybnämnde hjette, mer än endast häragningen? Fursten gaf oss en öfwerflödigg och prägtig måltid, och wiste oss tusende artigheter, fortsättande sine försök at öfwertala oss at hwila någre dar hos honom; men Baronen, på förenämnde grund, kunde icke antaga tilbudet, utan undanbad sig det samme, tilläggandes, at uti den owisshet han wore om Swenska Arméens bedrifster och sin Konungs wälstånd, kunde han icke njuta och sätta värde på Furstens öfwerflödiga friskostighet, som han borde, försäkrande honom om sin wördnad och en ewig erkänsla. Häppå tego wi vårt afträde, ledsagade af vår gode Abbé. Näppeligen wore wi ankomne til Staden, då Fursten skickade oss någre bouteiller godt win och annat resesförråd. Afstonen tilbragtes ganska nöjsamt. Abbéen, af åtrå at förskaffa åt Grefswinnan en til-

tilräckelig samling af Logogrypher, Char-rader och Rebus, glömdes både mat och dricka wid aftonwarden.

Den 2. Augusti.

Om morgonen bittida lemnade wi Willna, nöjde med wår Tracteur, och wår Forman, Beridaren hos Grefwe Brustoffsky, kallad Ruschensky, hwilken förfedd med raske hästar och snälle kuskar snart bragte oss at tänka med ömfan på wåre fordna Israelitiske tåg. At dricka Caffé efter middagen, stannade wi wid en Krog; där låto twänne unga Judar, på Baronens tilstyrkan, höra sig; men Concerten war nog ömfelig, för deras öfwerensstämmande röster. Resande genom en stor skog, blefwo wi warse en Eremits hemwist; han war öfwer ethundrade år, och hade bodt fyrtio år i denne tjocka skogen. Om aftonen stannade wi i Staden Oranie, byggd af framledne Stor-Skattmästaren af Liechauen Grefwe Brustoffsky. Medan denne Herre lefde, hade han på alt sätt och wis understödt Stadens Inbyggare; men efter des döhd, tryckte på alt sätt, hade en stor del af dem afwikit och lemnat flere hus öde. Det bästa wårds huset på he-

Ia wägen funno wi här, så wäl för den skynsamhet och snygghet hwarmed wi besjentes, som för wårdsfolkets artighets skuld.

Den 3. Augusti.

Wi spisade middagen i Staden Meretz. Efter middagen foro wi öfwer floden Meritzanka, som utom Staden förerar sig med Memel floden.

Den 4. Augusti.

Wi besökte en Eremit-Munk af St. Bernhards orden, som war åttatio år gammal, och hwilken nog snyggt inrättat sin boning och sit bönehus. Baronen gaf honom en skänk, och blef tillika med sin sällskap af honom rikeligen wälsignad. Då wi hunno längre fram, blefwo wi warse en wid tract, som fordom varit et berg, men för någon tid sedan med stog och alt nedsunkit och blifwit en dæld; förmodeligen har den varit under-minerad af floden Memel och underjordiske iholigheter. Klokan try efter middagen, sedan wi rest tjugufem mil ifrån Willna, ankommo wi til Staden Grodno. Han wisar sig för ögat ganska täck; sex kyrkor, fyra kloster, Polska Konungens broders Palais, Tribu-

bunalet, och andra wackra Palais och hus, förtjena upmärksamhet. Den syntes nästan nybyggd, genom en hop byggnader hwilke sedan sista eldswåda tillkommit. Någre Officerare aflade besök hos Baronen: jämnväl twänne unge Pålste Sprättar, som endast kommo i den afsigt, at få se Grefwinnan. Om aftonen blef jag af Pfalts=Grefwen Wikonky, och det genom Fransöfka Capitainen Herr du Reffort, buden at soupera hos nämnde Herre. Denne mannen trödde at Baronen wore för mycket trött af resan at wil fara des önskan, och hoppades lättare öfvertala mig; men som jag lofwat at spisa med Baronen, försäkrade jag, at så smickrad jag wore af Grefwens tilbud, kunde jag det icke antaga; men at jag sedan vår aftonward wore slutad, skulle ha den äran at upwakta honom. Til uisfatt timma infann sig Capitainen du Reffort, och ledsagade mig til Grefwen. Pfalts=Grefwen, en Tribunal Marechal Lapott, Riddare af hwita Örn, samt flere andre Polske Herrar och Riddare, emottogo mig på et så höfligt sätt, at jag slatnade wid deras heders betygelser. Jag fick lof at andra gången sätta mig til bords, och bödos mig alle möjelige slags winer och

Fräseligheter, dem jag, som nyss ätit, ej kunde göra skäl före. Det som väckte min största åstning för sällskapet, war den nit och värma, hwarmed samtelige närvarande Polste Herrar önskade Konungen i Sverige och desß wapen framgång. De som icke kunde annat än Poliskan, pekade på sine bröst, och bedyrade at de woro gode Swenske, och at de brunno af längtan at förenas med dem, för at hämnas på Ryßarne alle af dem lidne oförrätter.

Den 5. Augusti.

Sedan wi för en natt betalt wår dryga huswård Hausman fem Ducater, afreste wi om morgonen; och så snart wi öfwerfarit Memel floden, gief det oändeligen rasst för oss. Wälklädde, sticke-
lige och med sine winerhorn försedde Postilloner, och snälla hästar, alt war efter wår önskan, och wi åkte så fort, som wi icke hittils gjort. Sex mil från Grodno reste wi genom lilla Staden Sokolko; tolf mil därifrån syntes Bialeghostock, en wacker och märkwärdig Stad, tilhörande Madame de Cracovie, Konungens Syster. Desß wackra Slott och prägtiga trågårdar, med många wackra hus emellan

Ian trågårdar och Alleer, förestälte oss på afstånd en mycket stor Chinesisk park. Här begynnes Stor-Polen. Middnatten stadnade wi i lilla Staden Bjelsk, för at skaffa oss någon hwila, sedan wi rest sutton mil; men sömnen wille icke infinna sig.

Den 6. Augusti.

Wi reste genom Städerne Branski och Socolova. Sedan wi åkt femton mil, togo wi nattqwarter uti Staden Wengorov, som hade twänne wackra och wäl byggde kloster. Postmästaren, en Tyss, ganska hederlig Man, betjente oss ganska wäl på alt sätt.

Den 7. Augusti.

Klockan fem om morgonen reste wi. På Baronens anmodan åkte jag förut, för at skaffa qwarter och andra behof til dess ankomst. Sedan Baronen tillbaka lagt twänne mils wäg, blef han warse twänne Karlar, hwilke med hängande tyglar och i fullt streck böddo til at hinna up honom. I början trodde han dem icke om godt; men då de kommo närmare, kände han dem igen, för Postmästarens folk. Denne hederlige mannen skickade

fåde genom dem til Baronnen tio ducater, dem han af ovarsamhet glömt efter sig hos honom. Baronnen, rörd af detta drag af hans goda tänkesätt, lät genom nämnde affickade tacka och hälsa honom, sedan han gifwit åt des folk en ansenlig drikspenning. Sedan jag ifrån flockan fem om morgonen til flockan el-lofwa, kört tolf mil, ankom jag til Warschau, Polens wackra hufwudstad, som ligger wid floden Weichsel, och föreställer sig ögat på et ganska behageligt sätt. Där upsjökte jag tracteuren Zinkernagel, en mycket hederlig och beskedelig karl; och sedan jag anstaltat om alt hwad som kunde behöwas, och icke försummat mig sjelf, gief jag til där warande Swenska Ministern von Engeström, en ganska wärdig Herre, som icke war litet glad at råða en Landsman, och blef aldeles intagen af den nyheten, at Baron von Nolcken och des Grefwinna skulle inom någre minuter inträffa i Staden. Sedan han i hast klädt på sig, satte han sig med mig i wagn, och åtte Herrskapet til mötes; och det war på den långa bron öfwer Weichsel Strömmen, som deråtades. Glädjen på ömse sidor war osägelig, och Baronnen sågnades otroligen at åter se en gammal vän

wån och camerad uti Diplomatiska Samhället. Han spisade med oss om qvällen, och woro wi alle rätt nytte och muntre.

Den 8. Augusti.

För middagen gjorde Baron et besök hos Grosseuren och Banquieren Tepper, som bød honom til middagsmåltid til sig, tillika med Grefvinnan; men som hon icke mådde synnerligen wål, gief Baronnen dit, och blef Fursteligen bemött och plågad. Efter middagen kommo Preussiske Ministern Herr von Buchholtz och Herr v. Engeström at språka med oss. Baronnen gjorde en visite hos Generalen Grefwe Kromaschefskey, åt hwilken han i Petersborg wist en hop artigheter, och som han nu besökte, uti upsat at genom honom blifwa förestald för Konungen, hwaras Favorit han war; men denna uträkning slog honom felt. Grefwe Stackelberg, Rysske Ambassadeuren, styrde Hofwet och alle förnäme, som despote, och af fruktan för honom wågade icke wisa Baronnen den upmärksamhet de woro honom skyldige; orsaken hwarför blef utelemnad. Baronnen förstrades med Kål öfwer des upförande, och öfwer en del

del af Polske Herrarnes trälaktige tänkesätt.

Den 9. Augusti.

Sedan Herr von Engeström erhållit sit Creditif, som Swensk Minister wid Polska Hofwet, begaf han sig til Grefve Mischneck, för at weta om och när han uti denna wärdighet kunde föreställas Konungen. Residenten ifrån Staden Dantzig berättade oss en ganska glad nyhet, öfwer den förefallna Sjödrabbningen emellan Swenska och Ryska Flottan. Herr Tepper, Öfwer-Directeuren af Posten Grefve Primadoffsky, Ridhare af Blå Bandet, och Kammar-Herren Bolcamp besökte Baronen. Emot qwällen gjorde wi en spatsergång at bese Staden. Warschau är rätt wacker, så wäl i anseende til många Kyrkor och kloster af et prägtigt byggnads sätt, som flere Store Herrars Palais, allmänna byggnader, och de nya Casernerne, hwilka alle utgöra tillika med många wackra hus, Stadens prydnader. Konungens Lustslott Laschinka är wackert, och flere store Herrars täcka landtgårdar fringhwärfwa Staden. Om qwällen fick Herr Envoyéen von Engeström underrättelse,

se, at han om morgonen därpå flockan ellofwa skulle föreställas Konungen.

Den 10. Augusti.

Herr Grefwen Chinon, slågtinge af den namnkunnige Cardinal Richelieu, och Marquiseu de Fenouille, aflade besök hos Baronnen; Envoyéen v. Engeström återkom från Slottet, nögd med hans Polska Maj:ts bemötande. Efter middagen gingo wi at promenera uti Saxiska trågården. Då wi woro på vägen at gå ut, mötte oss Herrarne Chinon och Fenouille, af hwilka den förste, då han tog afsked af mig, bad mig annåla des djupa wördnad hos Hans Kongl. Maj:t, och berättat, at han önskade honom af lif och själ. all möjlig framgång i Des bedrifter, til heder och wålfärd: Marquis de Fenouille önskade det samma. I trågården hade jag fått förut och oförmodadt råkat Kongl. Polska General Adjutanten Herr Kirkur, den jag sidsledne wår i Petersborg åter sett, och hwilken ej litet förundrade sig at finna mig här.

Den 11. Augusti.

Då wi åter wål inpackat wåre saker, afreste wi ifrån Warschau rätt bitida

tida om morgonen, ganska nöjde med vår husvärd. Så snart vi lemnat Staden, kommo vi inom få ögnablick på det vida fält, där den ryktbare slagtningen emellan Swenskarne och Polackarne förefallit, och hwilken warat i trenne dagar. Wi kunde icke hindra oss ifrån at hedra skuggorna af de hjeltar hwilka här skördat lagrar, med vår förundran och wördnad. Därpå reste wi igenom Staden Raszyna, som tillika med en Landsgård af samma namn, är ganska wacker och wäl belägen, tilhörande Banquieren Tepper, hwilken användt oändelig kostnad at förskaffa sig en wäl inrättad Engelsk park. Städerna Mszczonowa och Raves woro skäligen wäl byggde, och den sednare märkwärdig för et gammalt Slott, förstördt för fyrahundra år sedan. Jag som alt ifrån Warschau fått intaga et rum uti Barons wagn, kunde icke nog beundra och wörda den ömhet, som herrskade emellan honom och Grefswinnan. Dageligen hade jag sedt prof därpå, hwilka satte mig utom mig sjelf af glädje. Men nu så nära witne, kunde jag icke hindra mig ifrån at tilbringa flere timmar uti betraktelser öfwer den sällhet som twänne makar njuta,

ta, när de älska hwarandra så högt, som detta wärdiga par, hwilket annors är nog sällsynt emellan folk af den stora werlden. Dese ljuswa tankespel bragte mig at önska et snart och lyckeligt slut på nuvarande Kriget, til Swenska wapnens heder och häjta, för at söka uti en älskad och öm makas famn den werkelige och högsta sällhet som dödelige njuta. Dethade nog lidit på natten, då wi omsider stadnade i Staden Lubochni; men huru blef jag icke förundrad, at finna huswården både lärdd och Philosopher! Denne man hade fordom wäl tjent wid et Rysskt Husar-Regimente, och hade tagit sig därifrån endast at uti lugn njuta sin frihet och de tid:fördrif ensligheten förskaffar. Til den ändan hade han försedt sig med et nått och wacker Bibliothecque. Här fann jag Arnåuds, Raynals, Ciceros och flere namnkunnige Auctorers arbeten. Annors talte han rätt wäl både Tyska och Fransyska Språken. Denne dagen hade wi åkt sexton och en half mil.

Den 12. Augusti.

Wi reste genom Städerna Wilboxzo och Piotrkowa. Den sednare war nog illa medfaren af en gruswelig eldswåda,
 E som

som ödelagt sertiö Stenhus, utan at räknas en myckenhet träbyggnader. Sedan wi för ußle wägar icke äkt mera än tretton och en half mil, tilbragte wi natten i Staden Widavi.

Den 13. Augusti.

Då wi lemnat Städerna Wielkego, Naramic och Kempna, ankommo wi ömsider til Schlesiske Gräntsen, och wore öändeligen nöjde at Polen slutades, för det at en stor del Inbyggare ännu wore kufwade af Ryßarne. Schlesien syntes öf och det med skäl ännu frugtbarare och långt bättre brukadt än Polen. Ordning och snugghet herrskade uti Städter och byar. Wi sågo wäl häfdade åkrar, och öfwer alt wackra trögårdar, bättre wägar, på ömse sidor försedde med skugrika Alleer, och det på någre ställen af åtskillige frugt-trån. Sleckan ellefwa om aßtonen ankommo wi til Wartemberg, ganska wäl byggd och hufwudstad af Gressstapet utaf samme namn, tilhörande Hertigen af Curland.

Den 14. Augusti.

Om morgonen för wår afresa, gick Baron och jag at bese Staden. Wi tyckte rätt mycket om dess läge och inrättning,
och

och besynnerligen föll öf Hertzogens Palais samt en ny och mycket wäl byggd Lutherisk Kyrka, i egonen. Middag spisades i Oels, wacker Stad som lyder under Fursten af Würtemberg. Där war Postmästaren Herr v. Steck en hedersman, hwilken tjent afledne Konungen i Preussen länge och wäl som Ryttmästare wid Ziethens Husarer. Han war långt öfwer sjuttio år, men så nitisk för afledne Konungen, at han icke kunde hålla sig för tårar då han talte om honom och hans bedrifter. Annors war han och alle Inbyggare af Schlesien, besynnerligen alle Preussiske Officerare och Soldater, gode Swenske, så at de ock woro otålige öfwer nuwarande Regerande Konungen at han icke redan gick på at hjälpa öf och at tukta Ryttarne för alle de wäldsamheter de i sidste sju-årige Kriget fått erfara. Om aftonen stånade wi i Breslau, Schlesiens hufwudstad, stor, wacker och wäl besät, ägande många ganfka wackra byggader och hus, oaktadt i äldre smak. Då man berättat öf, at hans Maj:it. Konungen och Printsens af Preussen förwäntades morgondagen til Lignitz, som ligger sex mil härifrån, skref och skickade Baronens et bref til hans

Kongl. Maj:t, hwaruti han anhöll om nådigt tistånd, at tillika med mig upvakta honom i nämnde Stad. Straxt därpå, eller klockan elofwa omastonen, reste wi därifrån, för at hinna i god tid fram.

Den 15. Augusti.

Klockan sex om morgonen drucko wi Caffé i Neumeric, nog märkwärdig Stad. Middagstiden ankommo wi til Staden Lignitz, som är rätt wacker, befäst och wäl belägen. Efter middagen aflade Herr General Lieutenanten v. Pose och dess Son, Öfwersten Winterfelt och en hop Preussiske Officerare, besök hos Baronnen och Grefwinnan, för at lyckönska dem til deras ankomst. Klockan fem ankom en Capitaine och Riddare af Merite-Orden, som berättade Baronnen, at Kongl. Maj:t och Printsen woro ankomne, och at wi inom en half timma kunde hafwa den nåden at upwakta Konungen, och at Hans Maj:t bodde i Adelige Cadet-Academien. Til utsatt timma insunno wi oss. Sedan wi wäntat någre ögnablick, och imedlertid språkta med Öfwersten v. Kaisen, en man af förtjenst och insig'er, blef Baronnen af nämnde Öfwerste först införd til Konungen,

gen, (hvilken såsom Prins af Preussen besøgt Petersborg, jævvel spiset hos Baronnen), som tog honom ganska nådigt emot. Sedan yttrade han sin fågnad öfver Hertig CARLS tapperhet och Sveriges välsförhållande wid siststa Sjöslagningen. Då Baron härpå yttrade någon fruktan, at Kåjsarinnan, om hon genom en skickelig Statsklofhet kunde med drågeliga wilkor sluta fred med Porten, skulle med all sin styrka öfverfalla Konungen i Sverige: yttrade Hans Maj:t, at han och alle Europæiske Magter skulle icke tillåta, at en så nära allierad granne blefwo underkufwad. Sluteligen, då Baron v. Nolcken yttrat någon farhoga, at Danskarne efter fördraget skulle säkert lemna hjelp-troupper til Ryssland, hade Konungen lofwat förhindra deras förening. Därpå blef jag infallad, och tyckte jag at Konungen blifwit ansenligt manligare och til sin fördel förändrats, sedan jag såg honom 1780 i Petersborg, som Prins af Preussen; han war ganska nådig emot mig, roade sig ej litet öfver den afwäg jag warit twungen at taga för at komma til mit Fädernesland och min Konung, den han sluteligen lät oändeligen hälsa. Wid wår ankomst til

vårt kvarter, sunno wi Generalen och Gouverneuren hos Prinsfen af Preussen Grefve Brühl, hos Grefwinnan på besök. Hon och Baronnen woro vändeligen glade at åter se en man af förtjenst som de lärt känna i Petersborg. Kårt därpå tog Grefven sit astråde, för at föreställa oss för Prinsfen. Någre få ögnablick därefter, blefwo wi underrättade, at hans Kongl. Höghet wore synlig; hvarpå Baronnen och jag blefwo förestälde, intagne af Hans Kongl. Höghets Nådiga och höfliga bemötande. Efter aftonwarden återkom Grefve Brühl, och samtaleet war lifligt och muntert.

Den 16. Augusti.

Klock in fyra om morgonen begaf sig Hans Kongl. Maj:t och Prinsfen ut ifrån Staden, at besigtiga twänne Cavallerie och et Infanterie Regimente; och klock in fem, sedan Revuen war slutad, afreste dese Kongl. Personer til Staden Glogau och långre fram, för at besigtiga alle Schlesiske Regimenter. Sedan wi frukosterat, anmältes en Preussisk Soldat, som war Svensk, och hette Blomquist, af ganska godt utförande och härkomst. Hans fader hade varit Rege-

gements Qvartermästare wid Lätta Dragonerne, hans moder en Friherrinna Kruus. Då han förlorat sine föräldrar, hade han gått om bord på et Skepp, som blifwit fördt af des morbror en Baron Kruus; men sedan han lidit Skeppsbrott och åskillige widrige öden, hade han, bedragen af stora löfen, blifwit narrad at taga wärfning; som det blifwit sagdt för en wiß tid, men som det förhöllt sig i hellska werket, för all tid. Sedan han med tårar berättat sine swåra och bedröfweliga äfventyr, och önskat af allt hjerta den lyckan at erhålla sin frihet och at få tjena sit Fädernesland, woro wi alle upriktigt rödde til medömtan, beshinnerligen Grefwinman; hwilken upfyld af ädla och höga känslor, nu icke kunde afhålla sig ifrån tårar. Baronnen war misnögd, at han icke wetat däraf gårdagen, då han af Hans Kongl. Maj:t hade kunnat erhålla des endtledigande; imedlertid lofwade han honom alt biträde, och i denne affigt ledsagad af en Lieutenant Wrangel och mig, uppsökte des Öfwerste Herr v. Winterfelt, slägtinge af den namnkunnige och afledne Generalen af samme namn; men denne mannen war icke så lätt rödd, oaktadt

han omsider lofwade icke wara emot des^s utbyte emot en karl af des^s längd och frägd. Sedan wi wäl och dyrt betalt när husward, och jag blifwit bestulen, reste wi af. På wägen roade oss ej litet det Pittoreska utseende af de höga och med ewig snö betäckte berg, som hugde sig ända öfwer skyn. Wi repte igenom Städerna Luben, Polkovitz, Neustädtel, Neusaltz och Wartemberg, af hwilka de sidstnämnde tillika med Gresskapet Sagan tilhörde Hertigen af Curland. Af upnämnde Städer war Neusaltz den wackeraste och nymodigaste.

Den 17. Augusti.

Då wi reste ifrån Wartemberg, blefwo wi warse långs med hela wägen täckta winberg, som med andra behagelige föremål utgjorde alt för wackra utsigter. Wi frukosterade i Staden Grünberg, som är ganska wacker. Efter middagen reste wi igenom Staden Croslen, täck och wäl belägen uti Brandenburgiske gebietet. Floden Oder med des^s wackra stränder, förlustade rätt mycket vår upmärksamhet. I Ziebingen, en Stad, souperade wi icke mycket wäl, och fingo ända betala nog dyrt.

Den

Den 18. Augusti.

Klockan åtta om morgonen passerade wi åter Oder=Strömmen; och wid åskådandet af minneswården, uprest til Fursten Leopolds heder, som af människo kärlek ädelmodigt wågade och tillsatte sit lif, för at rädda någre olyckelige, kunde wi icke hålla oss ifrån at wörda denne Hjeltens skugga med uprigtiga känslor af högaktning och beundran. Därpå inträffade wi i Staden Franckfurt an der Oder, som är ansenligen stor, wäl byggd befast, och har en Academie, med flere märkwärdige hus och byggnader. Då wi bekommit nya Posthästar, fortsatte wi vår resa ända til Post=Stationen Eggersdorff, sex mil ifrån Berlin; där bägge Swanhalsarne på Baronens nya och fyrstiga wagn brusto, och wi woro nödsakade at göra halt, så wäl at laga vårt Equipage, som at förskaffa oss någon hwi-la. Efter oförarne handtwerkares och Domestiquers långa och otjenliga rådplåging, blef omsider wagnen så lagad, at han kunde hårdas ut ända til Berlin.

Den 19. Augusti.

Om morgonen bittida fortsatte wi wår resa med Postilloner, nog obeweke-

lige och af waulig phlegme tillika enwi-
 fe, så at de gingo Skoldpaddans gång.
 Imedlertid, sedan wi ändteligen paste-
 rat och beundrat Slottet Firdrichstelde
 med des wackra läge och trädgårdar, an-
 kommo wi flockan Et efter middagen til
 Berlin, sedan wi ifrån Breslau in alles
 ått fyratioen mil. Denne wackra Bran-
 denburgiske hufvudstaden, behagade oss o-
 ändeligen; och Baronen war mycket glad
 at åter se den samma, efter en främwaro
 af sexton år. Detta oaktadt, under det
 wi åkte til wårdshuset Corsica, kände
 han igen alle märkwärdige hus och gator.
 Middagsmåltiden tilbragtes rätt muntert
 och gladt: men efter middagen war så
 mycket bedröfweligare; ty et bref ifrån
 Saxiske Ministern i Petersborg Herr Ba-
 ron v. Sacken, Slägtinge med Gref-
 winnan, kom henne, utan at Baronen
 läst det, tilhanda. Häruti berättade han
 at de Swenske fångne Officerare i Pe-
 tersborg utspridt, det Baron v. Nole-
 ken genom falska rapporter wållat hela
 Kriget: och nu såg den ömsinta Grefwin-
 nan intet annat, än swåra öden förestå-
 ende hennes mycket älskade maka; och
 vansedt wi genom flere bewis på Baro-
 nens noggranhet och rättfäffenhet, sökte
 un-

undanreddja den bedröfweliga fruktan, som intagit henne, war, hon nästan tröstlös, oaktadt alt hwad Baronen, Swenske Ministern Herr v. Carisien och jag anförde. Här il kom, at hon fruktade för farare wid öfwerfarten emellan Strallund och Ystad. Det tyktes ändteligen, at hennes oro något blifwit lättad; men natten hade icke warit den angenämaste, och Baronen, i sorg öfwer Grefwinnans belägenhet, hade haft anfall af Feber.

Den 20. Augusti.

Herr Envoyéen von Carisien gaf oss en prägtig måltid. Efter middagen beslöt Baronen, at affärda mig dagen därpå til Kongl. Maj:t, och det af orsak at han befann sig nu uti et land där han war tilräckeligen trygg och säker, och således icke mera behöfde Escorte. Efter middagen besågs Staden, som intog oss så mycket, at wi woro twehogse i vårt omdöme til Petersborgs eller Berlins företråde. Kongl. Slottet, oaktadt gantmalt, Prins Henrics och de andre Kongl. och Furstelige Personers Slott, Opera-huset, Kongl. Bibliotheket, Westenskapz = Academien, den Store Fredric Wilhelms Statue, och de fyra namnkun-

nige

nige Preussiske Generaler som stupat i sju-
 årige Kriget uti Fäderneslandets försvar,
 alt war märkwärdigt. Den wackra ga-
 tan under den Linden, tvänne nya och wäl
 byggde kyrkor, den wackra Porcellaine-
 Fabriquen, och mycket annat, beundra-
 des af oss med skäl. Gensdarmernes torg
 är wackert; men då wi betraktade Fre-
 dric den Stores Status, misbilligade wi
 Ryßarnes upförande, som med Sabel-
 hugg welat därpå wisa sit agg. Parken
 och Prints Ferdinands Slott, kalladt
 Bellevue, äro mycket täcke och behagelige.
 Om afonen war Gref.ve Nosticz hos
 oss några timmar.

Den 21. Augusti.

Gref.ve Nosticz, som spisade med
 oss, yttrade mycken hog, at som volon-
 taire gå til Swenska Armeen. Konun-
 gens ädelmodiga upförande emot Ryßa
 fångarne berömdes högeligen, och däremot
 lastades Ryßarnes grymma land-
 stigning i Skåne, där de upbränt et fi-
 skeläge. Efter middagen reste jag, rörd
 af Baronens och Grefswinnans ädelmo-
 diga tänkesätt emot mig, ifrån Berlin
 til Stralsund. Dessa ädla makar skilg-
 des med tårar i ögonen ifrån mig; hwil-

Let ännu mera upprörde mina wördsamma känslor för dem. Då jag rest igenom den wackra Staden Oranienburg, stadnade jag något i Zehdenick, en befäst Stad, oaktadt på gamla wiset med ringmurar och torn. Här gjorde en wif Major af Prints Ferdinands Regemente och alt för artig man, bekantskap med mig, och försäkrade mig at Preussiske nationen tog en upriktig del uti Swenske krenderne.

Den 22. Augusti.

Sedan jag lemnat Städerna Templin, Prentzlow, Paslewalk och Anclam, alle befästade med ringmurar och wallar, och då jag ändteligen befann mig på Swensk botten, upstäckade jag til den Högste den upriktigaste erkänsla för Dess alsmäktiga beskydd, som ledsagat mig ända hittils. Landet war öfwer alt wackerert och härligt, och så flackt, at jag på et ställe wid Prentzlow räknade tjugufem Sofne Kyrkor.

Den 23 Augusti.

Sedan jag tagit mit Caffé i Greifswald, reste jag fleckan sex därifrån, och ankom til Stralsund fleckan tio för mid-
da

Dagen. Jag kunde icke tröttna wid at betrakta denne wackra och wälbestämda Stadens belägenhet. Så snart jag ankommit, begaf jag mig til Farten von Hessenstein, för at öfwerlemnna honom et bref ifrån Baron v. Nolcken, och för at tillika anhålla om mit aff. vande til Ystad, med någon Postjag. Fursten up- tog mig ganska närligt, men beklagade at intet fartyg wore tillädes för at öfwer- föra mig; til slut bød Hans Durchlauch- tighet mig til sig morgondagen at spisa middagsmåltid, och bewiste mig tusende höfligheter: tilläggande, at för et så wac- kert hinder, som at föra en Seger, bör- de jag icke oroas; ty i morgon eller Sön- dagen, skulle Te Deum sjungas i Jo- hannis Kyrkan öfwer segren som de Swenske erhållit emot Ryfka flottan; och hoppades, at jag wore så nitist Svensk, at jag gerna deltog i den allmänna glä- djen häröfwer. Då jag gick tillbaka, blef jag oförmödeligen anhållen af Gene- ral Lieutenanten och Commendeuren Herr Baron Armsfelt, som tillika med des hederwårda maka, bemötte mig på et utmärkt och frikostigt sätt: detta Herr- skap behöllo mig qwar til middags mål- tiden, och goswo mig ju längre jag fick
nju-

njuta äran af deras sällskap, ju mera prof af deras wärdiga tankesätt.

Den 24 Augusti.

Bittida om morgonen skickade Furst Hesenstein sin Domestique til mig, och bød mig ytterligare til sig. Jag infaan mig genast hos denne Herren, som emottog mig på et för mig ganska smickrande och förmålligt sätt. Herrar Generaler Pollet, Philanderhjelm och Grefve Löwen, tillika med Öfversten Quilfelt, samt alle andre Militaire och Civil Betjente, som woro samlade hos Fursten, at göra sin upmärksning, wiste mig mycken höflighet och godhet, alle lifwade af en upriktig nitälstan för Rikets heder och bästa. Grefve Löwen och andre rike Civil personer, erbödo sig, at förse Armeen med det som kunde fordras til provisioner och fourage. Wi gingo samtelige i Kyrkan, och fick jag sitta uti Gouvernements eller Furst Hesensteins bänk, emellan General Pollet och Öfversten Quilfelt. Wi med hela Församlingen woro lifligt rörde under lofsången för den erhållne segren, och det wärdige tal gamle General Superintendenten höll wid detta tilfälle. Musique
och

och Compositioner upfördes. Efter slutten Gudstjenst, lofades Synckeskott, och fårt därpå blefwo wi hårligt undfågnade hos hans Furstel. Högghet. Efter middagen war jag bärubuden til Öfwersten Quilfelt, en rass och förfaren Militaire; men knappast war jag dit kommen, så skickade Fursten sin ordonnance efter mig. Då jag kom, befalte han mig sitta hos sig, och utom det artiga samtal han hedrade mig med, fick jag nöjet at se upföras en Bal af de på allmänn kostnad upfödde Krigsmans barn, hwilka lustigt swängde om, utan at blifwa trötte. Om aftonen spisade jag hos Öfwersten Quilfelt, intagen af des wärdiga makas förtjenster och artighet.

Den 25. Augusti.

Om morgonen besökte jag någre bekante. Wid min återkomst fick jag hundra, at Herr Baron Boije, Öfwer-Directeur af Posten, sökt mig. Jag upfökte honom genast, och fick weta, at jag omsider efter middagen kunde få en liten Paquet-båt, om jag med den samme wågade öfwerfarten. Hans Furstel. Högghet skickade flere gånger sin ordonnance efter mig, samt talte ganska Nådigt

digt och frivillig med mig om flere å-
 re ber. Til slut ombrasserade ha mig,
 önstade mig en lyckelig resa, och låt fr-
 se mig med en frivillig matkorg, up-
 fild med Liqueurer och goda viner.
 Då gick jag ut til Generalen Baron
 Armfelt. Denne wördige mannen samt
 jag skat och i ängliggande, kunde icke döl-
 ja min sorg därom, och sedan jag öns-
 skat honom en snar upkomst, samt recom-
 menderat mig hos honom och des wörd-
 nads-wärda Fru, fick jag af Generalen
 bref til des Son, och hälsningar til des
 wänner och Släktningar i Sverige och
 Finland; han skat med, at tillika med Fru
 Generalkan, önska mig en lyckelig resa.
 Då jag kom tillbaka, och recommende-
 rat mig hos Herr Generalen Pollet,
 fick jag uttryckeliga bud ifrån Fursten,
 som berättade mig den glada nyhet han
 fått genom säkra underrättelser, at ader-
 ton tusende man Preussare woro på Holl-
 stensta gränsten, til at hindra Danska hjälp-
 trouppernes förening med Ryssarne.
 Härpå gick jag til mit qvarter, och skref
 til Herr Baron v. Nolcken och des Gref-
 winna en trogen Rapport om des til-
 gifte tjenares öden; då til min glädje
 jag ofömodadt blef warse i min Kam-
 ma

mare instiga Grefve von Bohlen, min
 forðne och mycket vördade Förman, tilli-
 ka med en Capitaine v. Platen, hwilke
 både nitiske Swenske önskade åter ingå i
 Armeen at fåtta för land och Rike.
 Skilsmåßan ifrån desse hedersmän blef
 rätt swår. Andteligen, sedan jag spisat
 hos Öfwersten Quilfelt, tackades denne
 vördige mannen och des vördnads-wär-
 da Fry för deras mig bewiste höflighe-
 ter; hwarpå jag förfogade mig til mit
 fartyg, ledsagad af en mängd Inbygga-
 res önskingar til min afresa. Då jag
 gjort en resa af fyra mil, mötte wi den
 rätta Paquet-bå en och Slepparen Wals,
 som sedan han lagat sig til, satte ifrån
 land klockan tio om qvällen, och war
 usfarten oändeligt swår, för grund och
 klippor.

Den 26. Augusti.

Klockan tio om morgonen kommo
 ni til Ystad; Rytmästaren för Husarer-
 ne Herr Grefve Sparre, en bras och he-
 ders man, gjorde genast bekantskap med
 mig, och tillika med twänne Officerare
 af Esquadron, Lieutenanterne Herrar
 Bruce och Sandholm öfverhopade mig
 med wänskaps betygelser. Grefwen lem-
 nade mig rum i des Qvarter, och und-
 såg

fågnade mig på bästa sätt. Denne riste Militairen önskade af hjertat at få upp-
 rättat en lätt Cavallerie Corps, för at
 tukta, som han sade, Ryssarne; hans
 artighet gick så långt, at han ledsagade
 mig fyra och en half mil därifrån, til en
 Fäster jag hade i Skåne, och den jag aldrig
 seidt. Hvad för glädje för denna Hedersgum-
 man och desß wärdige maka, at få se nå-
 gon af sine långwäga slägtningar! rörde
 ända til tårar, omfamnade de och wäl-
 signade mig ömsint. Här tilbragte jag
 natten.

Den 27. Augusti.

Ännu tilbragte jag någre timmar
 -os desße mine ömt älskade slägtningar,
 och då jag tog afsked af dem, kunde den
 ömsinte och gode Grefwen knappast hål-
 la sig från tårar. Dattadt wi så nyss
 blifwit bekante, hade jag största möda at
 skiljas wid denne kække och ädelsinnade
 Militaire. Om qvällen ankom jag til
 Hof-Stallmästaren Herr Baron v. Nol-
 ken på Hanaskog, och blef ej litet fi-
 rad och wäl uptagen af denne wärdige
 mannen, som, tillika med desß artiga och
 ädelsinnada Fröken, åhörde med störst
 upmärksamhet desß Brors och Grefwin-
 nans öden.

Den

Den 28. Augusti.

Om morgonen tog jag affsed från min Hederwårda Baron; och då jag ännu icke huamit förbi trågården, kom des arliga Fröken springa des för at lemna mig et bref och et paquet til des brer wid Gardet i Finland, den hon ömt älskade. Sedan hon önskat mig en lyckelig resa, for satte jag min kosa. Under hästarnes ombyte wid Dyhult, blef jag bekant med Baron och Capitainen v. Koskull och des Fru, hwilka icke bodt längre än en half mil från det wid Skån-ska nallen af R. hvarne upbrände fiske-laget, och warit nödsakade at flytta däri-från til Wexiö. Som Capitaine i Ar-meen, önskade han å nyo få något tjenligt ställe för at wisa sin nit til Fäder-neslandets tjenst. Jag reste hela nattea.

Den 29. Augusti.

Jag stad iade i lilla Staden Eke-ljö, och skref et bref til General Toll. Öf-neralt hwareit jag reste fram, bød jag til at tilfredsställa de fruktande Byg-gare och Landbrukare, försäkrandes, at de hade intet öfweri äid at befara, hwar-ken af R. hvar eller Danskar; och jag war nog lyckelig at kunna trösta dem. Om
 qual-

qvällen ankom jag til Lindköping, och gjorde bekantfkap med Kammar Junkaren Nordenstolpe, som värdeligen bød hälsa Herrar Majorerne Bruncrona och Jernfeltz.

Den 30. Augusti.

Jag frakosterade i Norrköping; och då jag sedan repte igenom Nyköping och Södertelje, tilfredsstald e jag öfver allt i wänarene för deras farhoga öfver R. Karnes hårda medfart och Krigets svåra folger. Om natten ankom jag til Stockholm.

Den 31. Augusti.

Eredin man öfveralt berättat mig, at Hans Kongl. Maj:t wore redan ankommen, hade jag beställt mig et åkedon för at resa ut til Haga; men til minlycka upvaktade jag H. Exc. Herr Öfver-S.å. hällaren Baron Sparre, som sade mig at Konungen wäntades, och utom andre höfligheter åtog sig at bewra om åskillige brefs framskaffande til deras ägare, rådande mig at gå til Hans Excellence Grefve Düben, och at resa til Finland för at aflenna där mine depecher åt Konungen. Grefve Düben mottog mig ganska nådigt, och lemnade mig någre
bref

bref til Konungen. Därpå upväktade jag Hans Excellence Riksdrotsen Grefwe Wachtmeister, som jämnväl lemnade mig bref til Konungen, och rådde mig at resa til Finland. Sedan jag än ytterligare varit hos Herr Baron Ruth, och Herr General Auditeuren Låstbom, hwilke alle mottogo mig på et smickrande sätt, och fagnade sig öfwer mine nyheter, reste jag estermiddagen klockan fyra til Grillehamn. Klockan nio, fem och en half mil ifrån Staden, mötte jag Konungens wagn. Jag winkade åt Kusken, som höll, och jag i Courier- Equipage sprang til Konungens wagn. Sedan jag beckat mig och Hans Kongl. Maj:t sänkt glaset på wagnen, täcktes han igen. Känna mig och sade: ach, se där d. l. M. och straxt därpå skämtande: Nå, ni tar öl för ärende! Härpå wågade jag andraga, at jag varit nödsakad därtill, då Hans Maj:t sade småleende: ah, det wet jag. Jag anmälte då, at jag hade goda tidningar at förkunna, och då på hög befallning jag gjort min berättelse, blef Konungen wid den nyheten Fursten Hessenstein lemnat, så glad, at han klapade i händerne. Sedan täcktes Hans Maj:t fråga mig hwad utomlands taltes

tes om sista Sjödrabbningen? och då jag berättade, at Konungen i Preussen och alle Inbyggare i Polen, Schlesien och Brandenburg uphögt Hans Kongl. Höghets Hertig CARLS hjeltmod och Swensskarnes tappighet, sade Konungen: Ja, min bror släp braf. Suteligen frågade Hans Maj:t mig, hwar jag lemnat Baron v. Nolcken, och om min brors öde? och då jag anbragte, at jag lemnat Baron v. Nolcken uti Berlin, och at afsked wågrades min bror ifrån Rysska tjensten, hwarder han varit för-
 twiflad, uttrade Han sig: han får då tå-
 leligen lida så länge, och qwarblifwa i
 Ryssland. Sedan jag öfwerlemnat mi-
 ne depecher, befalte Konungen mig at
 följa med tillbaka til Stockholm. Där-
 på fortsatte Konungen sin resa, men må-
 ste i brist på skjuts i Enstad, qwarblifwa
 öfwer natten.

Den 1. September.

Sedan jag bittida om morgonen hel-
 gat åt min mycket wördade och älskade
 saliga Mors stoftt upriktiga saknads och
 tacksambets tårar, hwilken gudfrugtiga
 och wältänkta Fru i dag för et år sedan
 klockan sex om morgonen affomnade; fort-
 sat

fatte jag med mine Camerader Herr Baron Boije och Sällmästaren Stockenström min resa ifrån en Gångiswärdig gård längre tillbaka, där wi fått stadna, i tanka at hianna på Kongl. Maj:t i Enstad; detta lyckades för oss. Därpå togo wi för resan, och kommo klockan Ellofwa til Stockholm. Hans Kongl. Maj:t ankom en timma efteråt, til Inbyg-garens stora glädje.

